

Ministeriet for Grøn Trepert

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Miljø- og
Ligestillingsministeriet

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Rammeaftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening

Rammeaftale indgået mellem

Miljø- og Ligestillingsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og
Fiskeri, Ministeriet for Grøn Trepert, Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet
og

Aarhus Universitet

om forskningsbaseret myndighedsbetjening af
Miljø- og Ligestillingsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og
Fiskeri, Ministeriet for Grøn Trepert og Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet med underliggende styrelser

2025-2028

Indhold

1.	Indledning	4
1.1	Strategiske sigtelinjer	4
2.	Ydelsesaftalernes opbygning og anvendelse	6
3.	Økonomi	8
3.1	Økonomiske rammer for aftalen	8
3.1.1	Varsel om konkurrenceudsættelse	8
3.2	Finansiering af forskning, forskningsbaseret rådgivning og indirekte omkostninger	8
3.3	Bevillingsmæssige bindinger på aftalen	11
3.3.1	Trækningsretter mellem MLM, FVM, MGTP og KEFMs ydelsesaftaler	11
3.4	Betalingsbetingelser	12
3.5	Opfølgning og rapportering	12
3.6	Samarbejde med andre forskningsmiljøer og øvrige aktører	13
4.	Samarbejdsorganisation	14
4.1	Ledelsesgruppen	14
4.1.1	Ledelsesgruppens rolle og ansvar	15
4.2	Chefgrupper	15
4.2.1	Chefgruppens rolle og ansvar	15
4.3	Mødeplan	16
4.4	AU' s interessentinddragelse og informationsforpligtelse	17
4.5	Ministeriernes interessentinddragelse og informationsforpligtelse	17
5.	Kvalitetssikring og rammer for inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter	18
5.1	Kvalitetssikring	18
5.2	Åbenhed om konkrete opgaver og rammer for inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter	18
5.2.1	Model for inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter	19
6.	Særlige forhold for denne aftale	20
6.1	Data relateret til Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA)	20
6.1.1	Ansvar og opgaver i relation til overvågningsdata	20
6.1.2	Kvalitetssikring, opbevaring og adgang til overvågningsdata	20
6.1.3	Øvrige data der er nødvendige for løsning af AU's opgaver under denne aftale	21
6.1.4	Udlevering i forhold til ovennævnte data	21
7.	Bestemmelser om regulering af samarbejdet	22
7.1	Aftaleperioden, rulning og opsigelse af aftalen	22
7.1.1	Rulning	22
7.1.2	Konkurrenceudsættelse	22

7.1.3	Opsigelse af aftalen	22
7.2	Tavshedspligt	22
7.3	Forskningsfrihed, offentliggørelse, faglig formidling og aktindsigt	23
7.4	Databehandling, personhenførbare oplysninger	24
7.5	Digital understøttelse af bestillinger og leverancer	24
7.6	Skriftlighed i universitetets rådgivning	24
7.7	Rettigheder efter ophavsretsloven	24
7.8	Dialog om leverancer og løsning ved tvister og misligholdelse	24
7.9	Mandat ved deltagelse i internationale råd, udvalg, arbejdsgrupper mv.	25
7.9.1	Krav om mandatindhentelse	25
7.9.2	Proces for mandatafgivelse	26
7.10	Arbejdsklausul	26
8.	Underskrift	27
9.	Bilag 1: Den gode bestilling og samarbejde om leverancerne	28
9.1	God proces ved bestilling	28
9.2	Yderligere opmærksomhedspunkter og retningslinjer	29
10.	Bilag 2: Skabelon for mandat ved deltagelse i internationale råd, udvalg, arbejdsgrupper mv.	31
11.	Bilag 3: Videndeling om forskningsemner	32
11.1	Vejledning til brug for videndeling om forskningsemner	32
11.1.1	Chefgruppemøder i efteråret	33
11.1.2	Chefgruppemøder i foråret	33
12.	Bilag 4: Afsnit vedr. ophavsrettigheder fra rammeaftalerne 2016-2019	34

1. Indledning

Rammeaftalen er indgået mellem Miljø- og Ligestillingsministeriet (MLM), Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (FVM), Ministeriet for Grøn Trepert (MGTP), Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (KEFM) og Aarhus Universitet (AU) for perioden 2025-2028. Rammeaftalen underskrives af departementschefen for henholdsvis MLM, FVM, MGTP og KEFM samt forpersonen for bestyrelsen for AU. Rammeaftalen vedrører forsknings- og rådgivningsopgaver som grundlag for forskningsbaseret myndighedsbetjening¹.

Rammeaftalens formål er at sikre tilvejebringelsen af forskningsbaseret myndighedsbetjening til MLM, FVM, MGTP og KEFM. Rammeaftalen etablerer rammerne for et samarbejde mellem parterne for at sikre, at AU gennemfører forskning, som kan understøtte MLM, FVM, MGTP og KEFMs forvaltningsmæssige opgaver, samt sikre, at AU har den viden og de kompetencer, der kræves for at levere forskningsmæssig understøttelse inden for de fagområder, der er omfattet af rammeaftalen.

Rammeaftalen beskriver de overordnede rammer og vilkår for samarbejdet mellem MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU. Der vedlægges ydelsesaftaler med tilhørende arbejdsprogrammer, som beskriver AU's forskningsbaserede myndighedsbetjening af MLM, FVM, MGTP og KEFM. Rammeaftalen med tilhørende ydelsesaftaler (herefter aftalen) er 4-årig, med forbehold for vedtagelse af de enkelte års finanslove, og rulles årligt for en ny 4-årig periode.

Aftalen omfatter aktuelt seks ydelsesaftaler, som beskriver den forskningsbaserede myndighedsbetjening inden for følgende faglige områder:

- Planteproduktion
- Husdyrproduktion
- Fødevarer og forbrugeradfærd
- Natur og vand
- Luft, emissioner og risikovurdering (LER)
- Arktis

Den forskningsbaserede myndighedsbetjening, i henhold til ovenstående ydelsesaftaler, varetages af Institut for Agroøkologi, Institut for Husdyr- og Veterinærvidenskab, Institut for Fødevarer, Institut for Bio- og Kemiteknologi, Institut for Byggeri og Bygningsdesign, Institut for Elektro- og Computerteknologi, Institut for Mekanik og Produktion og Center for Kvantitativ Genetik og Genomforskning, koordineret gennem Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (DCA), samt Institut for Miljøvidenskab og Institut for Ecoscience, koordineret i Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE), på Faculty of Technical Sciences (Tech) på AU.

1.1 Strategiske sigtelinjer

AU udfører forskning af høj kvalitet inden for ydelsesaftalernes faglige områder med henblik på, at myndighedsbetjeningen er forskningsbaseret og sker på basis af den nyeste viden.

¹ 1 Forskningsbaseret myndighedsbetjening er defineret i bemærkningerne til universitetslovens § 2, stk. 4, og dækker de i lov nr. 326 af 5/5 2014, § 2 anførte opgavetyper, som med universitetsreformen blev overført fra de tidligere sektorforskningsinstitutter til universiteterne.

Den forskningsbaserede myndighedsbetjening skal være fremsynet og effektiv i forhold til at løse centrale samfunds- og erhvervsmæssige udfordringer inden for MLM, FVM, MGTP og KEFMs ressortområder. Den forskning, som AU udfører i henhold til nærværende aftale, skal understøtte parternes strategiske sigtelinjer, bæredygtig sektorudvikling, samt videns- og teknologioverførslen til erhverv og andre interessenter.

De strategiske sigtelinjer for aftalen er formuleret med udgangspunkt i ministeriernes [Roadmap for Forskning](#), relevante dele af AU's forskningsstrategi og øvrige politiske fokusområder, der måtte have relevans for det faglige område, som AU leverer myndighedsbetjening indenfor. Ydelsesaftalerne med tilhørende arbejdsprogrammer udmønter de strategiske sigtelinjer gennem konkret forskning og udvikling. AU vil i videst muligt omfang søge gearing af og MGTP bevillingen gennem relevante forskningsprojekter, som ligger inden for aftalens strategiske sigtelinjer og økonomiske ramme.

AU gør udbredt brug af mulighederne for faglige og økonomiske synergieffekter mellem de forskellige ydelseskategorier i den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Forskningsbaseret beredskab, overvågning og rådgivning er produkter, der bygger på forskningens resultater. Aktiviteterne er således baseret på en sammenhængende opgavevaretagelse. AU udnytter samtidig synergimulighederne mellem den forskningsbaserede myndighedsbetjening og AU's øvrige formål, herunder uddannelse og innovation. AU forpligter sig til at sikre robuste forskningsmiljøer inden for aftalens økonomiske og faglige rammer, som kan levere kvalificeret rådgivning til MLM, FVM, MGTP og KEFM, herunder ved hjælp af gearing med eksterne midler.

For at sikre en effektiv varetagelse af opgaverne vedrørende den forskningsbaserede myndighedsbetjening er det vigtigt, at de enkelte opgaver løses der, hvor det kan gøres mest effektivt på AU og med den største og bedste kvalitet og synergi. MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU forpligter sig derfor til at koordinere opgaveløsningen både i forhold til at sikre entydige bestillinger og klar placering af opgaverne.

2. Ydelsesaftalernes opbygning og anvendelse

Ydelsesaftalerne beskriver den faglige ramme for den forskningsbaserede myndighedsbetjening, som AU udfører i henhold til denne aftale. Hver ydelsesaftale omfatter en række indsatsområder, inden for hvilke parterne opbygger og udvikler et strategisk samarbejde. Tabel 1 er en oversigt over ydelsesaftaler og indsatsområder under denne rammeaftale.

TABEL 1. Oversigt over ydelsesaftaler og indsatsområder under rammeaftalen med AU

Ydelsesaftale	Indsatsområde
Planteproduktion	Planters sundhed, genetik og bestøvning
	Klimasmarte produktionssystemer
	Gødningsstoffer, normtal og kvælstofprognose
	Teknologi – jordbrug og planteavl
	Jord og jordbundsforhold, digitale data, kort og billedanalyse
	Grøn omstilling, biobaseret produktion og offentlige grønne goder
	Næringsstofvirkemidler og målrettet regulering
Husdyrproduktion	Husdyrracers avl og genetik
	Dyreadfærd, -velfærd og -sundhed
	Foder og Ernæring
	Emissioner fra husdyr, produktionsanlæg og gødningslager
	Vekselvirkninger mellem virkemidler og bæredygtigheds betragtninger med fokus på husdyrproduktion som system
Natur og Vand	Tværgående områder
	Miljøfarlige forurenende stoffer
	Arter og tør natur
	Søer
	Vandløb
	Transport af vand og næringsstoffer
	Landovervågningsoplande
	Hav og fjorde
	Øvrige indsatsområder
Fødevarekvalitet og forbrugeradfærd	Råvarekvalitet og produktionsmetoder
	Fødevarekvalitet, nye fødevarer og processering
	Forbrugeradfærd, -præferencer og måltidsvaner
Luft, Emissioner og Risikovurdering (LER)	Luftkvalitet, deposition og modellering
	Klima og emissionsopgørelser

	Risikovurdering vedrørende ressourcestrømme, miljøfremmede stoffer og bioteknologi
Arktis	Arktisk natur, miljø og klima
	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland

Ydelsesaftalerne beskriver de ydelser, som AU forventes at levere inden for hvert indsatsområde. Som bilag til den enkelte ydelsesaftale udarbejdes et arbejdsprogram, hvor de konkrete opgaver beskrives, som planlægges udført i det/de kommende år. Arbejdsprogrammet indeholder de ydelser, som MLM, FVM, MGTP og KEFM bestiller hos AU og kan omfatte forskellige ydelseskategorier, rådgivning, beredskabsaktiviteter og overvågning.

Den forskningsbaserede myndighedsbetjening omfatter fire ydelseskategorier:

- Forskningsbaseret rådgivning
- Forskningsbaserede beredskabsaktiviteter, herunder referencelaboratorievirksomhed
- Forskningsbaseret overvågning og monitorering, herunder specifik overvågnings- og datavirksomhed
- Forskning og generel kompetenceopbygning

Forskningsbaseret rådgivning

Planlagte og faste løbende opgaver samt ad hoc-bestillinger i det enkelte år, f.eks. akutte bestillinger til lovforberedende arbejde, udredninger og evalueringer mv.

Forskningsbaserede beredskabsaktiviteter, herunder referencelaboratorievirksomhed

Opretholdelse af fagligt og teknisk beredskab til hurtig og effektiv løsning af akutte og aktuelle situationer.

Forskningsbaseret overvågning og monitorering, herunder specifik datavirksomhed

Gennemførelse af forskningsbaseret overvågning og monitorering (evt. organiseret i fagdatacentre), herunder specifikke monitoringsopgaver, nationale og internationale datarapporteringsopgaver samt drifts-, vedligeholdelses- og dataudviklingsopgaver.

Forskning og generel kompetenceopbygning

Forskning og kompetenceopbygning inden for MLM, FVM, MGTP og KEFMs indsatsområder for den forskningsbaserede myndighedsbetjening, herunder tiltrækning af ekstern finansiering på strategisk vigtige områder til gearing af bevillingen.

Uddannelses- og Forskningsministeriets (UFM) eftersyn af den forskningsbaserede myndighedsbetjening

UFM har november 2024 publiceret sit eftersyn i en rapport, der beskriver en aktuel status for den forskningsbaserede myndighedsbetjening, som den er organiseret i dag. Eftersynet skal fungere som et vidgrundlag for fagministeriers og universiteters arbejde med og udvikling af den forskningsbaserede myndighedsbetjening.

Sammenfattende peger rapporten på, at der blandt de rekvirerende fagministerier er enighed om, at modellen for den forskningsbaserede myndighedsbetjening fortsat fungerer og leverer kompetent myndighedsbetjening.

Rapporten viser også et potentiale for at styrke myndighedsbetjeningen på udpegede områder og beskriver en række udfordringer. Eftersynet kan læses [her](#).

3. Økonomi

3.1 Økonomiske rammer for aftalen

Aftalen udmønter MLM og FVM og MGTP's aktuelle bevilling til forskningsbaseret myndighedsbetjening, som fremgår af finanslovens § 23.41.20 (Forskningsbaseret myndighedsbetjening fra Aarhus Universitet), § 24.34.20 (Forskningsbaseret myndighedsbetjening fra Aarhus Universitet).

Tabel 2 viser, hvordan bevillingen er fordelt mellem ydelsesaftalerne i årene 2025-2028 med forbehold for, at bevillingen tilvejebringes på den årlige finanslov.

TABEL 2. Den økonomiske ramme i årene 2025-2028 i mio. kr.

Ydelsesaftale	2025	2026	2027	2028
Planteproduktion ¹	132,9	130,2	127,5	124,9
Husdyrproduktion ¹	99,0	96,9	95	93
Fødevarekvalitet og Forbrugeradfærd ¹	20,4	20	19,6	19,2
Natur og Vand	72,2	70,7	69,2	67,9
Luft, Emissioner og Risikovurdering (LER)	41,4	40,6	39,8	38,9
Arktis	8,2	8,1	8	7,8
I alt	374,1	366,5	359,1	351,7

Kilde: FL25.

1) Bevillingen på de tre ydelsesaftaler er underlagt en yderligere rammereduktion på 1,3% i 2024-2027, jf. aftale om vinterpakke.

3.1.1 Varsel om konkurrenceudsættelse

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har varslet en konkurrenceudsættelse af hele ydelsesaftalen for Fødevarekvalitet og Forbrugeradfærd samt af indsatsområdet under Husdyraftalen vedr. dyreadfærd, -velfærd og -sundhed med henblik på en ny aftale fra og med 1. januar 2028.

3.2 Finansiering af forskning, forskningsbaseret rådgivning og indirekte omkostninger

For at skabe transparens om bevillingen budgetterer MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU i forbindelse med rulling af aftalen, hvor stor en andel af den samlede bevilling, som går til forskning, forskningsbaseret rådgivning og indirekte omkostninger, hvor sidstnævnte bl.a. omfatter forskningsmæssig infrastruktur, husleje, bygningsdrift og administration, jf. tabel 3.

Aftalens midler til rådgivning disponeres som udgangspunkt af MLM, FVM, MGTP og KEFM via et arbejdsprogram for hver ydelsesaftale, som rulles årligt og - i varierende detaljeringsgrad - beskriver de forventede bestillinger fra ministerier og styrelser inden for den kapacitet, som er til rådighed i AU inden for hver aftale. Arbejdsprogrammet indeholder således de rådgivningsydelser, som MLM, FVM, MGTP og KEFM bestiller hos AU og kan omfatte forskellige ydelseskategorier, herunder rådgivning, beredskabsaktiviteter og overvågning.

Ved siden af de bestilte og aftalte ydelser medgår MLM og FVM's og MGTP's bevillinger til finansiering af forskning og kompetenceopbygning inden for rammeaftalens aftalte indsatsområder. Rammebevillingens beløb til forskning er afgørende for, hvordan forskningen kan udfoldes og dermed, hvor godt rådgivningen inkl. monitorering og beredskab kan understøttes forskningsbaseret.

AU har alene retten til at disponere over aftalens midler til forskning og kompetenceopbygning, dog således at disse ligger inden for ydelsesaftalernes indsatsområder. Der tilstræbes en fordeling på 50-50 mellem rådgivning og forskning i rammeaftalen, således at der sikres en fortsat forskningsmæssig understøttelse af rådgivningen.

Der kan være variationer på tværs af ydelsesaftalerne i fordelingen af rammen mellem rådgivning og forskning, herunder vil der være ydelsesaftaler, hvor der er en højere andel til rådgivning og overvågning og vice versa højere andel af forskning end rådgivning og overvågning (se tabel 3). Den konkrete fordeling mellem rådgivning og forskning i hver ydelsesaftale drøftes i den respektive chefgruppe og godkendes af ledelsesgruppen.

Parterne arbejder løbende på at effektivisere opgavevaretagelsen via faglige og administrative synergigevinster, såsom bedre kapacitetsudnyttelse, administrative forenklinger, procesoptimeringer mv. Konkrete omprioriteringer af opgaver og opgavebortfald kan efter aftale med MLM, FVM, MGTP og KEFM indgå i effektiviseringsindsatsen efter den sædvanlige procedure for prioritering af opgaver.

TABEL 3. Parternes forventede anvendelse af MLM's og FVM's og MGTP's bevilling i 2025 (mio. kr.)

Ydelsesaftale	I alt	Heraf rådgivning, inkl. monitorering*	Heraf forskning*
Planteproduktion	132,9	56,7**	76,2**
Natur og Vand	72,2	42,5	29,7
Husdyrproduktion	99,0	45,2	53,8
Fødevarekvalitet og forbrugeradfærd	20,4	10,2	10,2
Luft, Emissioner og Risikovurderinger (LER)	41,4	32,0	9,4
Arktis	8,2	0,5	7,7
I alt	374,1	187,0	187,1
Heraf direkte omkostninger			
Heraf indirekte omkostninger*			

Kilde: FL25.

* 'Heraf rådgivning, inkl. monitorering' og 'Heraf forskning' er begge opgjort inkl. direkte og indirekte omkostninger.

** Skøn baseret på, at rammeaftalens samlede fordeling ml. rådgivning og forskning er 50:50.

Tabel 4 viser parternes indikative anvendelse af den samlede bevilling fordelt på ydelsesaftalernes indsatsområder. Parternes forventede anvendelse af den økonomiske ramme i 2025 er i tabel 4 baseret på fordelingen af den økonomiske ramme i ydelsesaftalerne for 2025-2028. Chefgruppen kan vælge at ændre denne fordeling, hvis behovet for rådgivning på indsatsområderne inden for de enkelte ydelsesaftaler ændrer sig og den ressource- og forskningsmæssige kapacitet er til stede.

TABEL 4. Parternes indikative fordeling af den økonomiske ramme på indsatsområder i 2025 (mio. kr.)

Ydelsesaftale	Indsatsområde	mio. kr.
Planteproduktion	Planters sundhed, genetik og bestøvning	34,9
	Klimasmarte produktionssystemer	18,2
	Gødningsstoffer, normtal og kvælstofprognose	9,5
	Teknologi – jordbrug og planteavl	8,3
	Jord og jordbundsforhold, digitale data, kort og billedanalyse	13,2
	Grøn omstilling, biobaseret produktion og offentlige grønne goder	11,5
	Næringsstofvirkemidler og målrettet regulering	37,3
	I alt	132,9
Husdyrproduktion	Husdyrracers avl og genetik	4,2
	Dyreadfærd, -velfærd og -sundhed	31,67
	Foder og Ernæring	23,10
	Emissioner fra husdyr, husdyrproduktionsanlæg og gødningslager	24,61
	Vekselvirkninger mellem virkemidler og bæredygtigheds betragtninger med fokus på husdyrproduktion som system	15,42
	I alt	99
Natur og Vand	Tværgående områder	12,62
	Miljøfarlige forurenende stoffer (MFS)	4,39
	Natur	21,20
	Søer	3,47
	Vandløb	2,65
	Transport af vand og næringsstoffer	5,79
	Landovervågningsoplande	4,39
	Hav og fjorde	17,02
	Øvrige indsatsområder	0,68
	I alt	72,2
Fødevarekvalitet og forbrugeradfærd	Råvarekvalitet og produktionsmetoder	8,0
	Fødevarekvalitet, nye fødevarer og processering	7,0
	Forbrugeradfærd, -præferencer og måltidsvaner	5,4
	I alt	20,4
Luft, Emissioner og Risikovurdering (LER)	Luftkvalitet, deposition og modellering	30,3
	Klima og emissionsopgørelser	10,1
	Risikovurdering vedrørende ressourcestrømme, miljøfremmede stoffer og bioteknologi	1,0
	I alt	41,4
Arktis	Arktisk natur, miljø og klima	2,6
	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	5,6

Note: Afrundinger på indsatsområdeniveau betyder, at der kan være afvigelser i forhold til de samlede beløb på ydelsesaftalerne.

3.3 Bevillingsmæssige bindinger på aftalen

Bevillingen til forskningsbaseret myndighedsbetjening fra AU (§ 24.34.20) og (§ 23.41.20) og (§27.41.20) er underlagt følgende bevillingsmæssige bindinger.

3.3.1 Trækningsretter mellem MLM, FVM, MGTP og KEFMs ydelsesaftaler

MLM, FVM, MGTP og KEFM har indgået aftale om trækningsret på bestemte ydelsesaftaler inden for den fælles rammeaftale efter oprettelse af Klima- og Energiministeriet i 2007 og efter deling af det daværende Miljø- og Fødevareministerium i 2020 og efter delingen af Miljøministeriet og FVM ifm. etableringen af Ministeriet for Grøn Trepert i 2024.

De aftalte beløb på trækningsretterne er inklusive midler til den underliggende forskning. I praksis betyder dette, at trækningsretten til bestilling af konkrete opgaver svarer til den for ydelsesaftalen angivne rådgivningsandel af den formelt angivne trækningsret.

For AU er der aftalt trækningsret på følgende aftaler:

- Natur og Vand
- Luft, Emissioner og Risikovurdering (LER)
- Husdyrproduktion
- Planteproduktion

Opgaver under trækningsretten skal indgå og prioriteres under den sædvanlige rulning af arbejdsprogrammerne inden for de fire aftaler og i sammenhæng med de øvrige opgaver.

Trækningsretter på Natur og Vand

MLM har en trækningsret på 22,15% af den samlede bevilling på Natur og Vand svarende til 15,6 mio. kr. (2025-niveau). Trækningsretten vedrører opgaver inden for indsatsområderne Tværgående indsatsområder, Miljøfarlige forurenende stoffer, Hav og fjorde samt opgaver vedr. marine arter. I trækningsretten indgår finansiering af den bagvedliggende forskning, og forskningsprocenten følger den aftalte sats i ydelsesaftalen.

FVM har en trækningsret på 1,85 % af den samlede bevilling på Natur og Vand svarende til 1,3 mio. kr. årligt (2025-niveau). I trækningsretten indgår finansiering af den bagvedliggende forskning, og forskningsprocenten følger den aftalte sats i ydelsesaftalen.

Trækningsretter på LER

MGTP har en trækningsret på 1,67 % af bevillingen til rådgivning, som kan anvendes til opgaver vedr. emissioner svarende til 0,69 mio. kr. i 2025. Der er ingen bagvedliggende forskning i trækningsretten.

KEFM har en trækningsret på 66,6% af midlerne til indsatsområdet *Klima og Emissionsopgørelser* under LER svarende til 6,72 mio. kr. i 2025. Den procentmæssige fordeling fastholdes, såfremt indsatsområdets økonomi følger det årlige omprioriteringsbidrag og prisudvikling. Rammerne for KEFM's trækningsret er aftalt i et princippapir mellem MLM, KEFM, FVM og MGTP.

Trækningsretter på Husdyrproduktion

MGTP har en trækningsret på 37,89 % af den samlede bevilling på Husdyrproduktion svarende til 37,5 mio. kr. Trækningsretten vedrører indsatsområderne Emission og udledning fra husdyrproduktionsanlæg og gødningslager samt Interaktioner mellem velfærd, produktivitet, miljø og klima. I trækningsretten indgår en bagvedliggende forskning på 60 %.

Trækningsretter på Planteproduktion

FVM har en trækningsret på 25,58 % af den samlede bevilling på Planteproduktion svarende til 34 mio. kr. I trækningsretten indgår en bagvedliggende forskning på 51 %. Trækningsretten vedr. primært indsatsområdet Planters sundhed, genetik og bestøvning.

MLM har en trækningsret på 0,78 % af den samlede bevilling til forskning og rådgivning på Planteproduktion svarende til 1,04 mio. kr. (2025-niveau). I trækningsretten indgår en bagvedliggende forskning på 51 %.

NOVANA

Der er mellem parterne indgået aftale om at anvende xx mio. kr. årligt (2025-priser) til finansiering af faste opgaver i direkte tilknytning til Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA), som er placeret i ydelsesaftalen Natur og Vand og ydelsesaftalen Luft, Emissioner og Risikovurdering.

ICROFS

Der er mellem parterne aftalt at anvende 0,9 mio. kr. i 2025 til driften af sekretariatet for Internationalt Center for Økologiske Fødevarer. Opgaven fremgår af arbejdsprogrammet for Planteproduktion.

Opgaver for andre myndigheder

AU er forpligtet til at understøtte Miljøstyrelsen for Råstofområdet under Grønlands Selvstyre i henhold til Aftale mellem Naalakkersuisoq for Miljø og Natur og uddannelses- og forskningsministeren vedrørende rådgivning og anden opgavevaretagelse på råstofområdet 2025-2029 i henhold til Selvstyreloven § 9 stk. 1 og 2. Opgaven fremgår af ydelsesaftalen Arktis og er fastsat til 5,6 mio. kr. (2025-priser).

AU varetager identifikationsanalyser af olieforurening på havet for Forsvarsministeriet. Opgaven fremgår af ydelsesaftalen Natur og Vand.

3.4 Betalingsbetingelser

MLM, FVM og MGTP overfører bevillingen under nærværende aftale med AU med 1/12 rater af bevillingen fra § 24.34.20 og § 23.41.20, og §27.41.20 ved udgangen af hver måned. Bevillingen udbetales i henhold til Økonomistyrelsens retningslinjer.

3.5 Opfølgning og rapportering

For hver ydelsesaftale nedsættes en chefgruppe (jf. afsnit 4.2 Chefgrupper), som er ansvarlig for den løbende opfølgning på den forskningsbaserede myndighedsbetjening, herunder bl.a. om opgaverne i arbejdsprogrammet løses som planlagt, om der er behov for justeringer i arbejdsprogrammet, samt om leverancerne lever op til det aftalte, herunder kvaliteten af bestillinger og leverancer.

Chefgruppen for hver ydelsesaftale behandler en halvårsrapportering for det indeværende år, som AU leverer med frist 15. oktober eller førstkommende hverdag, samt en årsrapportering for det foregående år, som AU leverer med frist 15. maj eller førstkommende hverdag. AU er ansvarlig for, at oplysningerne i årsrapporten og halvårsrapporten er korrekte. Til brug herfor er AU forpligtet til at rapportere bevillingsanvendelsen for den enkelte ydelsesaftale fordelt på indsatsområder. I tillæg hertil rapporterer AU i årsrapporteringen på den faktiske fordeling på forskning, forskningsbaseret rådgivning og indirekte omkostninger, jf. tabel 3. Fra 2021 rapporterer AU de indirekte omkostninger opsplittet på to underkategorier: 1) Faciliteter og bygninger og 2) Administration og ledelse.

AU sender endvidere i forbindelse med årsrapporteringen oversigter over de projekter, som MLM, FVM og MGTP medfinansierer ('taggede' projekter). Disse stilles til rådighed for relevante chefgrupper, og drøftes efter behov.

Halvårs- og årsrapporteringen udarbejdes på baggrund af en skabelon, som er udformet af MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU i fællesskab. Derudover vedlægger AU et notat, der nærmere beskriver registreringspraksis, herunder hvordan opgørelserne og registreringerne er foretaget. I tillæg hertil kan MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU aftale publikationer til formidling af den forskningsbaserede myndighedsbetjening.

3.6 Samarbejde med andre forskningsmiljøer og øvrige aktører

Rammeaftalen og ydelsesaftalerne skal bidrage til at sikre langsigtede og stabile rammer for den forsknings- og kompetenceopbygning, der er forudsætningen for forskningsbaseret myndighedsbetjening af høj kvalitet.

For at sikre den bedst mulige opgaveløsning og en effektiv udnyttelse af MLM, FVM og MGTP's bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening er parterne enige om, at AU samarbejder med andre universiteter eller øvrige aktører, hvor det er hensigtsmæssigt og kan forbedre den faglige kvalitet af myndighedsbetjeningen. Samarbejdet kan ske på nedenstående måder. Målet er at samle de stærkeste forskningsmiljøer om de pågældende opgaver og sikre, at relevante forskningsinstitutioner bringes i spil inden for områder, hvor de har komplementære kompetencer.

Ved etablering af samarbejder, jf. nedenfor, skal de udbudsretlige og konkurrenceretlige rammer vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde. Således må samarbejde ikke føre til karteldannelser på et område.

1. AU kan på konkrete områder, efter aftale med MLM, FVM, MGTP og KEFM, etablere forpligtende afgrænsede samarbejder af kortere varighed på tværs af relevante forskningsmiljøer i forbindelse med en konkret tidsafgrænset rådgivningsopgave. Ligeledes kan AU ved længerevarende eller tilbagevendende opgaver eller ved etablering af større forskningsområder etablere forpligtende længerevarende samarbejder, efter aftale med MLM, FVM, MGTP og KEFM. Der er i begge tilfælde tale om et samarbejde, hvor AU (bevillingshaver) er ansvarlig for opgavevaretagelsen og regnskabsaflæggelsen i forhold til MLM, FVM, MGTP og KEFM. Samarbejde kan etableres, hvis parterne er enige herom.
2. MLM, FVM, MGTP og KEFM har mulighed for at indhente en supplerende vurdering ('second opinion') fra en anden national eller international forskningsinstitution i forhold til konkrete leverancer inden for denne aftale. Målet er i særlige tilfælde at kunne skabe ekstra sikkerhed om kvaliteten af et givent fagligt grundlag. Den supplerende vurdering kan f.eks. omfatte vurderinger af metode, datagrundlag samt konkrete beregninger mv. AU stiller relevant forskning og data til rådighed. I overensstemmelse med gældende ret sikrer MLM, FVM, MGTP og KEFM beskyttelse af AU's sædvanlige rettigheder ved videregivelsen til eksterne parter. Supplerende vurderinger finansieres uden for aftalen.
3. AU er forpligtet til at sikre kvaliteten og grundlaget for den forskningsbaserede myndighedsbetjening på universitetet. AU vil deltage i internationale forskningsevalueringer af dansk forskning på linje med andre danske universiteter. AU formidler resultatet af de internationale evalueringer til MLM, FVM, MGTP og KEFM via ledelses- og chefgrupperne. MLM, FVM, MGTP og KEFM har endvidere mulighed for at anmode Uddannelses- og Forskningsministeriet om at initiere en international evaluering af AU's forskning eller forskningsmiljøer, hvortil AU stiller relevant forskning og data til rådighed.

4. Samarbejdsorganisation

Samarbejdet mellem MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU forankres i to samarbejdsfora på ledelsesniveau:

1. Ledelsesgruppe for den samlede aftale, som er øverste besluttende forum og overordnet ansvarlig for rulning af og opfølgning på rammeaftalen med tilhørende ydelsesaftaler og arbejdsprogrammer, jf. afsnit 4.1 Ledelsesgruppen.
2. Chefgruppe for hver ydelsesaftale, som er ansvarlig for rulning af og opfølgning på den enkelte ydelsesaftale med tilhørende arbejdsprogram, jf. afsnit 4.2 Chefgrupper.

MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU indgår i tillæg til ovenstående samarbejdsfora i en teknisk faglig dialog om konkrete opgaver inden for aftalen under iagttagelse af principper for armslængde, transparens og universitetets metodefrihed.

Ledelses- og chefgrupperne kan – i det omfang der er behov herfor – nedsætte faglige arbejdsgrupper, udvalg mv. Det faglige samarbejde skal inddrage relevante fagkompetencer på tværs af MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU. Der udarbejdes et kommissorium med angivelse af formål og opgaver samt rollefordeling mellem MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU under iagttagelse af principper for armslængde og transparens således, at AU's faglige rådgivning er uafhængig og ikke kan betvivles.

4.1 Ledelsesgruppen

Ledelsesgruppen sammensættes af ledelsesrepræsentanter fra MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU. Ledelsesgruppen har det overordnede ansvar for rulning af aftalen og opfølgning på den leverede myndighedsbetjening på tværs af ydelsesaftalerne. Ledelsesgruppen sekretariatsbetjenes af et aftalesekretariat bestående af repræsentanter fra MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU. Ledelsesgruppens sammensætning kan ændres ved beslutning i ledelsesgruppen.

TABEL 5. Bemanding af ledelsesgruppe for MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU

Institution	Deltagere	Navn
MLM, FVM, MGTP og KEFM	Afdelingschef, MGTP (forperson)	Anna de Klauman
	Afdelingschef, FVM	Joakim Thaning
	Afdelingschef, MLM	Martin Hansen
	Afdelingschef, KEFM	NN
	Fødevarerdirektør, FVST	NN
	Vicedirektør, NST	Signe Nepper Larsen
	Vicedirektør, SGAV	Peter Østergaard Have
	Vicedirektør, MST	Isabelle Navarro Vinten
AU	Dekan, Technical Sciences	Eskild Holm Nielsen
	Prodekan for videnudveksling, Science and Technology	Ole Hertel
	Centerdirektør (konst.), DCA	Anne-Luise Skov Jensen
	Centerdirektør, DCE	Maria Sommer Holtze

4.1.1 Ledelsesgruppens rolle og ansvar

- Styrke det langsigtede samarbejde mellem parterne med henblik på fortsat kompetenceopbygning, herunder vedligeholdelse af de aktiviteter og metoder mv., der kræves for at levere og udnytte kvalificeret og relevant myndighedsbetjening.
- Gensidig vidensdeling til brug for strategisk dialog om politiske og faglige tendenser på tværs af aftalerne med relevans for myndighedsbetjeningen samt om muligheder for gearing af aftalens midler fra forskellige finansieringskilder i og uden for MLM, FVM, MGTP og KEFM til forskning.
- Gennemgå årsrapporteringen for de enkelte ydelsesaftaler under den samlede aftale, herunder drøfte og træffe beslutninger om evt. indstillinger fra chefgrupper, vurdere opgaveudførelsen og tage rammeaftalens bevillingsanvendelse til efterretning.
- I forbindelse med rulningen af den samlede aftale er ledelsesgruppen ansvarlig for at prioritere mellem ydelsesaftaler, udmønte tværgående, strategiske sigtelinjer, vurdere om der er behov for nye indsatser på tværs af ydelsesaftalerne, herunder vurdere om der er behov for ændringer i ressourcetilførslen til ydelsesaftalerne, samt vurdere i hvilket omfang faldende ressourcer under den samlede rammeaftale skal medføre reduktion i indsatsområder og emner samt processen herfor.
- Drøfte faglige og administrative synergier.
- Drøfte og optimere faglige og administrative arbejdsgange mellem AU, MLM, FVM, MGTP og KEFM.
- Drøfte større og langsigtede ændringer i forskningsinfrastrukturen og evt. investeringsbehov.
- MLM, FVM, MGTP og KEFM orienterer om flytning eller konkurrenceudsættelse af opgaver. AU orienterer om interne organisationsændringer med relevans for aftalen.
- Ledelsesgruppen godkender og indstiller den samlede aftale for det kommende år til underskrift.

4.2 Chefgrupper

En chefgruppe for en ydelsesaftale sammensættes af repræsentanter fra MLM, FVM, MGTP og KEFMs fagenheder og AU's forskningsmiljøer og centerenheder på chefniveau. Chefgruppen er inden for sit faglige område ansvarlig for den faglige tilrettelæggelse af samarbejdet, herunder den årlige rulning af ydelsesaftalen med tilhørende arbejdsprogram og opfølgning på den leverede myndighedsbetjening i henhold til arbejdsprogrammet. Chefgruppen sekretariatsbetjenes af den ansvarlige styrelse eller departement, som har forpersons-kabet, med input fra og i tæt samarbejde med AU og evt. arbejdsgrupper. Bemandingen af chefgruppen fremgår af ydelsesaftalens afsnit 3.

4.2.1 Chefgruppens rolle og ansvar

- AU udarbejder årsrapporteringen for ydelsesaftalen, som gennemgås i chefgruppen. Chefgruppen drøfter årsrapporteringen, eventuelle indstillinger til ledelsesgruppen, vurderer opgaveudførelsen og tager ydelsesaftalens bevillingsanvendelse til efterretning.
- AU udarbejder halvårsrapporteringen for ydelsesaftalen, som drøftes i chefgruppen. Chefgruppen vurderer fremdriften i opgaveudførelsen og tager bevillingsanvendelsen til efterretning. Hvis der forekommer udeståender i halvårsrapporteringen, som chefgrupperne mener ledelsesgruppen bør være opmærksom på, skal chefgrupperne orientere ledelsesgruppen hurtigst muligt herom inden ledelsesgruppemødet afholdes.
- Gensidig vidensdeling til brug for strategisk dialog om faglige og politiske tendenser med relevans for ydelsesaftalen.
- Vidensdeling om forskningsemner med finansiering fra ydelsesaftalen samt dialog om muligheder for ekstern forskningsfinansiering af de forskellige emner under indsatsområderne.
- Tilrettelægge det faglige samarbejde, så både aktuelle og langsigtede strategiske behov tilgodeses.
- Vurdere opgavemængden og evt. prioritere udførelsen af opgaver, så de er afstemt ressourcerne afsat til indsatsområderne i overensstemmelse med ydelsesaftalen.
- Vurdere om opgaverne i arbejdsprogrammet løses som planlagt, om der er behov for justeringer til arbejdsprogrammet, samt om leverancerne lever op til det aftalte, herunder kvaliteten af bestillinger og leverancer.
- Vurdere om der er tilfredshed med samarbejdet forud for og under opgaveløsning samt tilfredshed med leverede produkter og fagligt beredskab og identificere eventuelle forbedringsmuligheder.

- Rulle ydelsesaftale og arbejdsprogram på baggrund af faglige input, herunder vurdere evt. behov for ændret ressourcefordeling mellem indsatsområder enten på baggrund af ændrede prioriteringer eller faldende ressourcer til ydelsesaftalen og evt. indstille forslag til prioritering til ledelsesgruppen.
- Chefgruppeforpersonen har ansvaret for, at ønsker til opgaver i arbejdsprogrammet prioriteres i koordinations mellem departementer og styrelser på tværs af ministerierne, og at der bliver truffet en beslutning om denne prioritering af ønsker fra ministeriernes side inden for ydelsesaftalens økonomiske og faglige rammer.
- Chefgruppen indstiller ydelsesaftale og arbejdsprogram til godkendelse af ledelsesgruppen.
- Vidensdeling om forskningsemner med finansiering fra ydelsesaftalen (evt. også med ekstern finansiering), samt dialog om muligheder for ekstern forskningsfinansiering af de forskellige emner under indsatsområderne.
- Efter behov nedsættes faglige arbejdsgrupper mv. som sikrer teknisk faglig dialog mellem MLM, FVM, MGTP og KEFMs fagenheder og AU's forskningsmiljøer.

4.3 Mødeplan

Ledelsesgruppen afholder to ordinære møder årligt, hvor følgende faste punkter indgår (efter behov kan der afholdes flere møder):

1. halvår:

- Gennemgå og drøfte årsrapporteringen for sidste års rammeaftale (jf. afsnit 3.5 Opfølgning og rapportering) og drøfte eventuelle indstillinger fra chefgrupper. Årsrapporten kan præciseres på baggrund af drøftelserne. Ledelsesgruppen vurderer herudover opgaveudførelsen, herunder generel tilbagemelding på kundetilfredshed som beskrevet under afsnit 4.2.1. Chefgruppens rolle og ansvar, og tager bevillingsanvendelsen til efterretning.
- Drøfte den strategiske retning for myndighedssamarbejdet for næste år, herunder bl.a. vedligeholdelse af aktiviteter og metoder mv., behov for nye indsatser eller justering af eksisterende indsatser, drøftelse af større og langsigtede ændringer i forskningsinfrastrukturen og evt. investeringsbehov samt evt. samarbejder med andre ministerier, forskningsmiljøer og aktører.

2. halvår:

- Godkende og indstille aftalen for næste år til underskrift.

Chefgruppen afholder to ordinære møder årligt, hvor følgende faste punkter indgår (efter behov kan der afholdes flere møder):

1. halvår:

- Gennemgå og drøfte årsrapporteringen for sidste års ydelsesaftale (jf. afsnit 3.5 Opfølgning og rapportering). Årsrapporteringen kan præciseres på baggrund af drøftelserne og der kan indstilles emner til diskussion i ledelsesgruppen. Chefgruppen vurderer opgaveudførelsen, herunder giver skriftlig tilbagemelding på kundetilfredshed, og tager bevillingsanvendelsen til efterretning.
- Drøfte fremdriften på arbejdsprogrammet og om opgaverne løses som planlagt.
- Desuden giver chefgruppen input til de strategiske sigtelinjer for næste år til ledelsesgruppen, herunder bl.a. vedligeholdelse af aktiviteter og metoder mv., behov for nye indsatser eller justering af eksisterende indsatser samt evt. samarbejder med andre ministerier, forskningsmiljøer og aktører.

2. halvår:

- Behandle halvårsrapporteringen for indeværende års ydelsesaftale (jf. afsnit 3.5 Opfølgning og rapportering).
- Drøfte fremdriften på arbejdsprogrammet og om opgaverne løses som planlagt.
- På baggrund af faglige input færdiggøres og indstilles rulningen af næste års ydelsesaftale og arbejdsprogram til ledelsesgruppen.

Endelig drøfter chefgruppen forskningsemner med relevans for ydelsesaftalen. Drøftelserne og orienteringen anvendes som gensidig vidensdeling.

Derudover behandles emner efter behov jf. afsnit 4.2.1 Chefgruppens rolle og ansvar.

4.4 AU's interessentinddragelse og informationsforpligtelse

AU kan frit planlægge sin interessentinddragelse i universitetets aktiviteter vedrørende forskningsbaseret myndighedsbetjening. AU har nedsat rådgivningspaneler for DCE og DCA bestående af interessenter med særlig indsigt i forskning og formidling inden for de relevante fagområder. Panelerne dækker området på tværs af ydelsesaftalernes fagområder med henblik på, at relevante interessenter informeres om og kan komme med input til den forskningsbaserede myndighedsbetjening.

Nogle problemstillinger er så komplekse, at de kan kræve inddragelse af flere fagligheder og evt. inddragelse af fx opdragsgiver, interessenter mv. En sådan inddragende iterativ proces kan kaldes co-creation. Det skal aftales konkret mellem parterne, hvis en co-creation-proces skal anvendes i forbindelse med en rådgivningsopgave. For at undgå, at armslængdeprincippet mellem universitetet og opdragsgivere samt øvrige inddragede bliver udfordret, er der behov for klart at definere en model for interaktionerne, så den endelige rådgivning fra AU alene er baseret på forskernes videnskabelige faglighed, uanset at denne faglighed er sat ind i en ikke-videnskabelig kontekst. Co-creation-processen skal understøtte den iterative proces med flere trin af kvalitetssikrede bidrag fra AU, som undervejs i processen danner udgangspunkt for dialog, som kan præcisere bestillingen og hvordan leverancen hænger sammen med anden, tidligere rådgivning jf. endvidere afsnit 5.2.1.

I tillæg hertil formidler AU relevante resultater inden for ydelsesaftalernes indsatsområder til MLM, FVM, MGTP, KEFM, erhverv og andre interessenter samt til offentligheden, jf. generelle forpligtelser i universitetsloven. Øvrige formidlingsaktiviteter aftales mellem MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU i ydelsesaftalerne.

AU forpligter sig til løbende og på eget initiativ at informere MLM, FVM, MGTP og KEFM om relevante forskningsstrategier, resultater af forskningsaktiviteter, rapporter, nyheder, konferencer, internationalt samarbejde, og lignende inden for ydelsesaftalernes område af relevans for ministeriernes arbejde. Dette sker bl.a. gennem gensidig orientering på chefgruppe- og ledelsesgruppemøder, hvor MLM, FVM, MGTP og KEFM tilsvarende giver AU indblik i den politiske og forvaltningsmæssige dagsorden og med henblik på, at AU kan holde MLM, FVM, MGTP og KEFM orienteret om forskning og andre aktiviteter med relevans herfor.

Aftalen offentliggøres på AU's hjemmesider.

4.5 Ministeriernes interessentinddragelse og informationsforpligtelse

MLM, FVM, MGTP og KEFM har et rådgivende strategisk interessentnetværk, bestående af interessenter med særlig indsigt i forskning og formidling inden for de relevante fagområder. Netværket informeres om og kan komme med input til den forskningsbaserede myndighedsbetjening i det kommende år. Ministerierne kan frit planlægge, hvordan og i hvilken grad netværket inddrages.

MLM, FVM, MGTP og KEFM forpligter sig til løbende og på eget initiativ at informere AU om politiske og forvaltningsmæssige strategier, handlingsplaner samt andre initiativer og forhold af betydning for AU's forskning og forskningsbaserede myndighedsbetjening. Dette sker bl.a. gennem gensidig orientering på chefgruppe- og ledelsesgruppemøder, hvor MLM, FVM, MGTP og KEFM giver AU indblik i den politiske og forvaltningsmæssige dagsorden med henblik på, at AU kan holde ministerierne orienteret om forskning og andre aktiviteter med relevans herfor.

Aftalen offentliggøres på ministeriernes hjemmesider.

5. Kvalitetssikring og rammer for inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter

5.1 Kvalitetssikring

AU er ansvarlig for den faglige kvalitetssikring af den forskningsbaserede myndighedsbetjening, herunder sikring af rettidighed og intern koordinering mellem relevante forskningsenheder. Forskning under aftalen er underlagt samme kvalitetssikring som universiteternes øvrige forskning. AU fastlægger retningslinjer for kvalitetssikring af myndighedsbetjeningen. Kvalitetssikring indgår som en integreret del af den samlede opgaveløsning og ressourceallokering.

Såfremt en part opdager faktuelle fejl i leverancer eller datagrundlag, er det vigtigt, at den anden part orienteres hurtigst muligt.

AU's halvårs- og årsrapporteringer skal gøre det muligt for parterne at følge systematisk op på kvaliteten af bestillinger og leverancer, jf. afsnit 3.5 Opfølgning og rapportering.

I det omfang, AU deltager i evalueringer af forskningsmiljøer omfattet af aftalen, orienterer AU MLM, FVM, MGTP og KEFM om de overordnede resultater heraf.

5.2 Åbenhed om konkrete opgaver og rammer for inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter

Der er fuld åbenhed om de forsknings- og rådgivningsopgaver, som AU leverer i henhold til aftalen. Udgangspunktet er altid, at leverancerne frit kan offentliggøres af parterne efter leverancens aflevering, jf. afsnit 7.2 Tavshedspligt og 7.3 Forskningsfrihed, offentliggørelse, faglig formidling og aktindsigt.

I tillæg hertil kan det for konkrete opgaver være relevant at iværksætte yderligere tiltag til inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter i forbindelse med udarbejdelse af universitetets rådgivningsleverancer. Målet med model for inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter (se afsnit 5.2.1 nedenfor) er at sikre klare rammer for eventuel inddragelse af eksterne parter i udarbejdelsesfasen herunder, at inddragelsen alene omfatter rent faglige input, mens interesselikendegivelser henvises til ministeriet og det politiske system.

Modellen nedenfor beskriver fem tiltag til åbenhed i forbindelse med udarbejdelsen af konkrete rådgivningsopgaver. Modellen anvendes ikke på den løbende driftsmæssige overvågning og monitoringsopgaver, som AU foretager for MLM, FVM, MGTP og KEFM. Tiltag 1 er udgangspunktet om, at leverancerne altid frit kan offentliggøres af parterne efter aflevering, jf. afsnit 7.2 Tavshedspligt og 7.3 Forskningsfrihed, offentliggørelse, faglig formidling og aktindsigt. Tiltag 1 anvendes som udgangspunkt på alle opgaver og kan evt. suppleres af tiltag 2-5.

Tiltag 2-5 er mulige yderligere tiltag til inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter i udarbejdelsesfasen, hvor dette i særlige tilfælde vurderes relevant i forhold til den konkrete opgave. Her gælder samtidig udgangspunktet om, at rådgivningsleverancerne altid frit kan offentliggøres af parterne efter aflevering, jf. afsnit 7.2 Tavshedspligt og 7.3 Forskningsfrihed, offentliggørelse, faglig formidling og aktindsigt. Det forventede ressourceforbrug i forbindelse med tiltag til inddragelse af eksterne parter indregnes i det samlede ressourcetræk og tidsplanen for opgaven på linje med øvrige delleverancer.

I den årlige rulning af arbejdsprogrammet, aftaler den ansvarlige styrelse og AU for hvilke konkrete opgaver, det kan være relevant at iværksætte yderligere tiltag til inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter i udarbejdelsesfasen (tiltag 3-5). Den ansvarlige styrelse kan frit vælge at anvende tiltag 2. Tiltagene kan anvendes uafhængigt af hinanden og kombineres efter behov. Parterne skal være enige om anvendelsen af tiltag 3-5 i konkrete opgaver.

Alle tiltag til inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter anvendes under hensyntagen til armslængdeprincippet og AU's frihed til metodevalg. Der er krav om skriftlighed ved afholdelse af møder, afgivelse af bemærkninger mv. for at sikre transparens om processen. Brug af model 3, 4 og 5 forudsætter, at dette planlægges forinden og fremgår af selve bestillingen, således at de udførende forskere kan planlægge herefter.

5.2.1 Model for inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter

1. Udgangspunktet er altid, at rådgivningsleverancerne frit kan offentliggøres af parterne efter aflevering, jf. afsnit 7.2 Tavshedspligt og 7.3 Forskningsfrihed, offentliggørelse, faglig formidling og aktindsigt. Ingen yderligere tiltag til inddragelse af eksterne parter i udarbejdelsesfasen.
2. Den ansvarlige styrelse kan inddrage relevante eksperter og interessenter om bestillingen, inden den afgives til universitetet.
3. Universitetet udarbejder et projektdokument for den aftalte leverance med forudsætninger, metodevalg, datagrundlag mv. Den ansvarlige styrelse sender projektdokumentet i høring på sin hjemmeside eller via et åbent partnerskabsnetværk med frist for ekstern kommentering. Den ansvarlige styrelse modtager og offentliggør alle høringssvar. Den ansvarlige styrelse sender relevante, faglige og tekniske bidrag til universitetet, der efter egen uafhængige vurdering inddrager disse i relevant omfang inden projektets igangsættelse og i udarbejdelsesfasen. Universitetet har fuld metodefrihed og afgør selv, hvorvidt faglige og tekniske bidrag giver anledning til ændringer. Universitetet er ikke forpligtet til at vurdere eventuelle høringssvar efter kommenteringsfristen. Eventuelle interessetilkendegivelser og øvrige høringssvar håndteres af den ansvarlige styrelse.
4. Universitetet udarbejder sin leverance eller udkast hertil. Den ansvarlige styrelse offentliggør leverancen inkl. bilag og øvrigt relevant materiale på sin hjemmeside eller via et åbent partnerskabsnetværk med frist for ekstern kommentering. Den ansvarlige styrelse modtager og offentliggør alle høringssvar. Den ansvarlige styrelse sender faglige og tekniske bidrag til universitetet, der efter egen uafhængige vurdering kan inddrage disse i relevant omfang i den endelige besvarelse eller alternativt i et tillægssdokument, som vedlægges den endelige leverance. Universitetet har fuld metodefrihed og afgør selv, hvorvidt faglige og tekniske bidrag giver anledning til ændringer. Bidrag fra høringen og AU's tilhørende håndtering offentliggøres ligesom den endelige leverance og evt. tillægssdokument. Universitetet er ikke forpligtet til at vurdere eventuelle høringssvar efter kommenteringsfristen. Eventuelle interessetilkendegivelser og øvrige høringssvar håndteres af den ansvarlige styrelse.
5. Den ansvarlige styrelse nedsætter en rådgivende, faglig følgegruppe med henblik på, at relevante eksterne parter kan bidrage med faglige og tekniske input til projektet og dermed medvirke til at sikre en bred tilgang til data og sektorspecifik viden. Parterne skal i enighed aftale og beskrive følgegruppens konkrete rolle og inddragelsesproces i projektførløbet, således at forskningens uafhængighed og armslængdeprincippet sikres. Som udgangspunkt er der krav om skriftlighed, således at bestilleren er ansvarlig for at alle møder og andre bidrag med betydning for sagen i følgegruppen dokumenteres, så de kan offentliggøres af universitetet samtidigt med leverancen (jf. afsnit 7.6 Skriftlighed i universitetets rådgivning). Universitetet har fuld metodefrihed og vurderer selv faglige og tekniske bidrag.
6. Universitetet og ministerierne aftaler at gennemføre opgaveløsning som en co-creation-proces, jf. afsnit 4.4.

6. Særlige forhold for denne aftale

6.1 Data relateret til Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA)

6.1.1 Ansvar og opgaver i relation til overvågningsdata

I relation til parternes overordnede ansvar i forhold til samarbejdet om overvågningsdata er parterne enige om, at:

- MGTP og MLM har det overordnede ansvar og beslutningskompetence for varetagelse af myndighedsopgaverne, herunder i forhold til MGTP og MLM's behov for rapportering af data til Folketing, EU og internationale fora. Justeringer i AU's opgavevaretagelse i forbindelse med disse myndighedsopgaver sker efter gensidig aftale mellem MGTP og/eller MLM og AU.
- Dataansvaret påhviler de enkelte organisationer i MGTP og MLM i henhold til deres ressort samt Danmarks Miljøportal og omfatter ansvaret for tilstedeværelse og adgang til data, der opfylder lovgivningens og forvaltningens behov, herunder behov for metadata, specifikation, kvalitet, interoperabilitet og sikkerhed. MGTP og MLM's dataansvar omfatter ikke eventuelle supplerende data, som AU indsamler til forskningsmæssige formål i forbindelse med denne aftale.
- AU yder rådgivning om fælles databaser inden for overvågningen af overfladevand, luft, natur og landovervågning. AU yder MGTP og MLM's institutioner rådgivning og udvikling i forhold til data, dataindsamlingsmetoder, kvalitetssikring, dataprodukter, applikationer og datamodeller inden for overvågningsprogrammet.
- Fagdatacenteraktiviteterne er centrale elementer i samarbejdet om overvågningen med opgaver vedrørende kvalitetssikring af data, beregninger, rapportering og lignende. Fagdatacentrene rådgiver MGTP og MLM om definitioner og specifikationer for indsamling af data, dataindsamlingsmetoder og kvalitetssikring, som vil være afspejlet i henholdsvis tekniske og datatekniske anvisninger for det nationale overvågningsprogram.
- AU har ansvaret for, at data/datasystemer der, efter aftale med MGTP og MLM, driftes hos AU, opbevares sikkert, lovligt, og integritetsbeskyttet og har desuden ansvar for at de nødvendige faciliteter til konsistent indberetning og kvalitetssikring i overensstemmelse med de fastlagte specifikationer er til stede og til rådighed.
- Data, som AU har indsamlet eller udarbejdet for MGTP og MLM, skal være offentligt tilgængelige.

6.1.2 Kvalitetssikring, opbevaring og adgang til overvågningsdata

MGTP og MLM har ansvaret for overvågningsdata indsamlet i det nationale overvågningsprogram, og som indgår i AU's forskningsbaserede rådgivning under denne aftale. Fagdatacentrene leverer faglig programrådgivning vedrørende NOVANA-programmet.

Med henblik på at udmønte dette dataansvar er parterne enige om, at:

- Overvågningsdata indsamles til, og lagres i, fællesoffentlige databaser, hvor sådanne forefindes. Hvor der ikke findes fællesoffentlige databaser, skal data være offentligt tilgængelige. Det gælder både overvågningsdata indsamlet af MGTP, MLM og AU som led i det nationale overvågningsprogram.
- Data indsamlet i det nationale overvågningsprogram kvalitetssikres efter de til enhver tid gældende krav og forpligtelser, f.eks. kvalitetssikring af data som defineret i overvågningsprogrammet. Det betyder, at data i overvågningsprogrammet indsamles efter kravsspecifikationerne i de tekniske anvisninger, og data indlægges i databaser og kvalitetssikres i henhold til kravsspecifikationerne i de gældende datatekniske anvisninger. Endvidere foretager AU en faglig kvalitetssikring af data efter indlæggelse i databaserne efter aftale med MGTP og/eller MLM.

- AU laver kvalitetssikring og kvalitetsmærker overvågningsdata via de brugerflader/funktionaliteter (it-systemer/applikationer), der er/udvikles i tilknytning til databaser, herunder de fællesoffentlige databaser og i henhold til at kunne imødekomme den faglige kvalitetssikring som defineret i de datatekniske anvisninger og AU's kvalitetssikringsbeskrivelser (jf. pkt. nedenfor).
- AU vedligeholder en beskrivelse af deres metoder til faglig kontrol af overvågningsdata med henblik på dokumentation af kvalitetssikring og offentliggørelse af metoderne i tilknytning til de tekniske anvisninger på fagdatacentrenes hjemmesider.
- AU yder faglig vejledning til MGTP og MLM om kvalitet og kvalitetssikring af data indsamlet i det nationale overvågningsprogram, herunder metoder og opstilling af de automatiske kontroller til kvalitetssikring. AU fremkommer årligt med en tilbagemelding om kvalitetssikringen af de af MLM indrapporterede data og stiller evt. forslag om, hvordan MGTP og MLM kan forbedre kvalitetssikringen.
- AU yder, efter behov og aftale med MGTP og/eller MLM, faglig vejledning i forhold til krav til it-systemer/applikationer til faglig kvalitetssikring af de nationale overvågningsdata i henhold til de datatekniske anvisninger, hvor de forefindes.

Data skal være kvalitetssikrede og -mærkede, som defineret i tekniske og datatekniske anvisninger i overvågningsprogrammet og gøres tilgængelige for alle aktører via den fællesoffentlige infrastruktur, hvor en sådan forefindes, eller gøres direkte og let tilgængelige for ministeriets og AU's medarbejdere og offentligheden, så snart data er kontrolleret til aftalt kvalitetsniveau og kvalitetsmærkede.

MGTP og MLM udfører kvalitetssikring og indlæggelsen af data i fælles/fællesoffentlige databaser i henhold til datatekniske anvisninger, hvor de forefindes. For så vidt angår LER, Landovervågning (LOOP), havpatte-dyr, tilførsel af næringsstoffer til havet og en række fugleovervågningsdata, lægger AU også data op.

6.1.3 Øvrige data der er nødvendige for løsning af AU's opgaver under denne aftale

For løsning af en række opgaver under denne aftale er der i visse situationer behov for tilstedeværelse af/adgang til andre data end fra natur- og miljøovervågningen, herunder tredjepartsdata (f.eks. klimadata fra Danmarks Meteorologiske Institut). Det er som udgangspunkt AU's ansvar at sikre tilstedeværelsen af disse data i forbindelse med den forskningsbaserede rådgivning under denne aftale for MLM og MGTP samt at aftale, hvilke data, der er brug for med den ansvarlige styrelse.

I tilfælde af, at der skal tilkøbes tredjepartsdata inden for budgetrammerne af denne aftale, skal det aftales med MGTP og/eller MLM. Adgang og brugsret til tredjepartsdata skal være aftalt specifikt i forbindelse med indkøb af disse data.

AU udarbejder i samarbejde med MGTP og/eller MLM en oversigt over, hvilke tredjeparts data det drejer sig om, og på hvilken form data hensigtsmæssigt erhverves/gives adgang til, og hvor ofte der er behov for at disse data opdateres. Oversigten indeholder også en oversigt over, hvad tredjepartsdata skal anvendes til. Når oversigten er udarbejdet, vedligeholdes den løbende. MGTP og/eller MLM tager initiativ til dette.

6.1.4 Udlevering i forhold til ovennævnte data

AU skal, når MGTP og/eller MLM forlanger det eller senest ved aftalens ophør, vederlagsfrit udlevere kopi af alle leverancer og resultater i forbindelse med aftalen samt underliggende materiale i det omfang, det er foreneligt med tredjeparts rettigheder, hvis det underliggende materiale udgør en integreret del af de aftalte leverancer og resultater, i et sædvanligt format, som MGTP og/eller MLM umiddelbart kan anvende. AU og/eller tredjemand bevarer alle rettigheder til sådant materiale.

Såfremt MGTP, MLM, og/eller tredjemand stiller materiale, herunder data, koder, beskrivelser og dokumentation, til rådighed for AU i forbindelse med aftalens opfyldelse, bevarer MGTP, MLM, og/eller tredjemand alle rettigheder til sådant materiale. Materialet skal ved aftalens ophør tilbageleveres af AU til MGTP og/eller MLM.

7. Bestemmelser om regulering af samarbejdet

De gensidige forpligtelser i henhold til denne aftale reguleres ved de fælles Retningslinjer om aftaler mellem universiteter og ministerier for forskningsbaseret myndighedsbetjening af 22. maj 2023 med tilknyttede bilag².

7.1 Aftaleperioden, rulning og opsigelse af aftalen

Aftalen er 4-årig og gælder for perioden 2025-2028. Aftalen rulles årligt for en ny 4-årig periode. Den årlige rulning angår primært opgaveporteføljen samt justering i henhold til udviklingen i den økonomiske ramme.

7.1.1 Rulning

Ved rulning af aftalen kan der indgås nye ydelsesaftaler med mulighed for at inddrage andre institutter. Indgåelse af nye ydelsesaftaler eller opsigelse af nuværende ydelsesaftaler påvirker som udgangspunkt ikke rammeaftalens generelle vilkår.

Ud over den årlige rulning af aftalen kan hver part anmode om øjeblikkelig ændring af aftalen, såfremt der indtræder væsentlige ændringer i partens forudsætninger for opfyldelse af grundlæggende dele af aftalen, herunder bevillingsmæssige ændringer på finansloven.

Såfremt en part ønsker ændring af aftalen som følge af væsentlige ændringer, skal parten meddele dette skriftligt til den anden part. Meddelelsen skal indeholde en redegørelse for de forhold, som parten mener udgør væsentlige ændringer i forudsætningerne for opfyldelse af grundlæggende dele af aftalen. Der er en gensidig forpligtelse til orientering om væsentlige ændringer hurtigst muligt.

7.1.2 Konkurrenceudsættelse

MLM, FVM, MGTP og KEFM kan beslutte at konkurrenceudsætte aktiviteter under denne aftale. Ved en evt. konkurrenceudsættelse følges retningslinjer for konkurrenceudsættelse i Notat om aftaler mellem universiteter og ministerier for forskningsbaseret myndighedsbetjening.

7.1.3 Opsigelse af aftalen

Opsigelse af aftale for 2025-2028 og beslutning om konkurrenceudsættelse kan varsles inden udgangen af 2025 med virkning fra 1. januar 2029, jf. de fælles retningslinjer om aftaler mellem universiteter og ministerier for forskningsbaseret myndighedsbetjening med tilknyttet bilag.

7.2 Tavshedspligt

Parterne er underlagt forvaltningsretlige regler om tavshedspligt. Aftalen indebærer ikke en udvidelse af reglerne om tavshedspligt.

AU afgør selv i overensstemmelse med egne procedurer og i henhold til gældende ret, om der foreligger tavshedspligt i forbindelse med en rådgivningsleverance eller oplysninger i denne og i givet fald dens udstrækning, herunder om der er grundlag for at udsætte offentliggørelse af rådgivningsleverancen eller oplys-

² Se <http://ufm.dk/forskning-og-innovation/samspil-mellem-viden-og-innovation/forskningsbaseret-myndighedsbetjening/retningslinjer/retningslinier-for-forskningsbaseret-myndighedsbetjening>, hvor den til enhver tid gældende version vil være at finde.

ninger heri, indtil begrundelsen ikke længere er til stede. MLM, FVM, MGTP og KEFM kan gøre AU opmærksom på, at en rådgivningsleverance efter MLM, FVM, MGTP og KEFMs vurdering helt eller delvist kan være omfattet af tavshedspligt.

Dette skal altid ske skriftligt og være begrundet. Parterne skal rådføre sig med hinanden ved evt. tvivlsspørgsmål om, hvorvidt en oplysning er omfattet af reglerne om tavshedspligt. På denne måde sikres et fuldt oplyst beslutningsgrundlag.

7.3 Forskningsfrihed, offentliggørelse, faglig formidling og aktindsigt

AU har efter universitetslovens § 2 forskningsfrihed og pligt til at værne om AU og de enkelte forskeres forskningsfrihed samt udveksle viden og kompetencer med det omgivende samfund og tilskynde medarbejderne til at deltage i den offentlige debat.

AU har ret og pligt til at offentliggøre eller på anden vis gennem innovation eller undervisning at nyttiggøre samtlige relevante resultater af leverancer i henhold til denne aftale. AU kan offentliggøre resultater i henhold til almindelige retningslinjer for god videnskabelig praksis. Udgangspunktet er altid, at leverancer frit kan offentliggøres af parterne efter aflevering.

AU's og forskeres adgang til at udbrede kendskab om deres konkrete arbejde med rådgivningsleverancerne er alene begrænset i det omfang, oplysninger er omfattet af reglerne om tavshedspligt, jf. afsnit 7.2 Tavshedspligt. Adgangen til at oplyse om informationer, der allerede er kendte, og som indgår i grundlaget for rådgivningsleverancer, herunder f.eks. officiel statistik, allerede publicerede artikler mv., kan ikke begrænses.

AU har, uanset at offentliggørelsestidspunktet udskydes, ret til at indsende patentansøgninger om intellektuelle rettigheder og videnskabelige artikler til bedømmelse.

Parterne kan på baggrund af et konkret, begrundet behov skriftligt aftale at udsætte offentliggørelsen af en rådgivningsleverance i op til syv arbejdsdage efter leverancens aflevering til MLM, FVM, MGTP eller KEFM. Aftalen indgås som udgangspunkt i forbindelse med bestilling af opgaven, men kan også indgås eller ændres senere i takt med rådgivningsleverancens udarbejdelse, så der f.eks. kan tages højde for evt. forsinkelser. Besvarelser i form af bidrag til besvarelser af folketingsspørgsmål (alm. del, samrådsspørgsmål eller § 20-spørgsmål) og andre ministerspørgsmål kan være undtaget fra grænsen på syv arbejdsdages udsættelse af offentliggørelse. I disse tilfælde kan svarfristen for ministeren være længere end syv arbejdsdage, og der kan derfor gå længere tid end syv arbejdsdage, fra AU leverer svar, til Folketinget offentliggør ministerens besvarelse, eller ministeren sender sit svar til spørgsmålsstiller. I disse tilfælde kan det aftales, at besvarelsen først offentliggøres den dag, Folketinget offentliggør svar, eller ministeren sender sit svar. Det er en forudsætning, at der er fastsat en dato for AU's offentliggørelse af bidrag til svar, for at denne yderligere udsættelse træder i kraft.

AU kan frit offentliggøre øvrige forskningsresultater, der er udarbejdet i henhold til denne aftale. For offentliggørelsen af større forskningsrapporter og artikler med væsentlige nye forskningsresultater gælder dog følgende:

- Hvis AU vurderer, at materialet kan have væsentlige samfundsmæssige konsekvenser eller relevans for MLM, FVM, MGTP og KEFMs opgavevaretagelse i øvrigt, skal AU senest syv arbejdsdage inden offentliggørelsen orientere det relevante ministerium herom og sende konklusioner om det arbejde, der ønskes offentliggjort. Parterne kan konkret aftale en kortere frist.

Parterne er underlagt miljøoplysningsloven og offentlighedsloven, der fastlægger reglerne for offentlighedens adgang til aktindsigt i oplysninger, der indgår i parternes samarbejde i henhold til denne aftale. Parterne skal ved evt. tvivlsspørgsmål rådføre sig med hinanden om, hvorvidt den anden part ønsker at afgive en udtalelse

om en modtaget aktindsigtsanmodning. Der fastsættes en tidsfrist, så kravene til sagsbehandlingstiden i miljøoplysningsloven og offentlighedsloven kan overholdes. Anmodninger om udtalelser besvares hurtigst muligt. Udtalelsen er ikke bindende for den anden part. Hver part træffer afgørelse ud fra en selvstændig vurdering.

7.4 Databehandling, personhenførbare oplysninger

Den fornødne videregivelse af data mellem parterne for løsning af opgaver i nærværende rammeaftale samt af de enkelte ydelsesaftaler, udgør grundlaget for begge parters databehandling. Da parterne i henhold til samarbejdets og opgavernes karakter er selvstændige dataansvarlige i henhold til databeskyttelsesforordningen, påhviler det hver part at sikre sig sin egen videregivelseshjemmel samt behandlingshjemmel. AU er selv dataansvarlig for de data, der videregives fra MLM, FVM, MGTP og KEFM og behandler disse i overensstemmelse med den til enhver tid gældende persondatalovgivning og universitetets generelle procedure for behandling af data.

7.5 Digital understøttelse af bestillinger og leverancer

Bestillinger fra MLM, FVM, MGTP og KEFM sendes til AU via et digitalt bestillingssystem jf. processen beskrevet i Bilag 1: Den gode bestilling og leverance.

7.6 Skriftlighed i universitetets rådgivning

AU's rådgivning af ministerierne sker altid skriftligt i form af bl.a. rapporter, notater mv. Produkterne leveres som udgangspunkt på dansk, men kan med AU's begrundelse og ministeriernes accept leveres på engelsk med et fyldigt dansk resumé. Skriftligheden understøttes endvidere af de almindelige procedurer om rådgivningsleverancen. I tilfælde af telefonisk rådgivning, hvor ministerierne vil citere eller henvise til AU, eller hvor en sag afgøres på grundlag af rådgivningen fra AU, udarbejder det relevante ministerium efter en fast skabelon et telefonnotat, som sendes til godkendelse af universitetet.

I de tilfælde, hvor der nedsættes styre- eller følgegrupper af ministerierne i tilknytning til rådgivningsopgaver, formuleres et kommissorium, som skal skabe klarhed om roller, kompetencer og armslængde. I den forbindelse er MLM, FVM, MGTP og KEFM ansvarlig for, at alle bidrag af betydning for sagen i forbindelse med følgegruppen og dens møder dokumenteres, så de kan offentliggøres af AU samtidigt med AU's leverance. Universitetet kan alene deltage som faglig rådgiver, og universitetets faglige anbefalinger og rådgivning skal fremgå skriftligt af afrapportering.

MLM, FVM, MGTP, KEFM og AU er underlagt de almindelige offentlige regler om notatpligt mv. Aftalens bestemmelser ændrer ikke herpå.

7.7 Rettigheder efter ophavsretsloven

Hvad angår rettigheder henvises til tidligere bestemmelser fra rammeaftalerne 2016-2019 med DCE og DCA (Bilag 4: Afsnit vedr. ophavsrettigheder fra rammeaftalerne 2016-2019), der videreføres uændret i forhold til nærværende rammeaftale. MGTP og KEFM's rettigheder følger ligeledes bestemmelserne fra rammeaftalerne 2016-2019, som er indgået mellem det daværende Miljø- og Fødevareministerium og AU.

Parterne er enige om, at alle publikationer og andet skriftligt materiale, der udgives af ministerierne (baseret på forskningsinstitutionens forskningsleverancer) kan anvendes frit til undervisningsbrug af alle danske forskningsinstitutioner.

7.8 Dialog om leverancer og løsning ved tvister og misligholdelse

Dialog mellem AU og ministerierne er afgørende for at sikre fremdrift, planlægning og behandling af sager samt for at give MLM, FVM, MGTP og KEFM mulighed for at orientere det politiske niveau hurtigt. Reglerne for offentliggørelse og tavshedspligt, arbejdsprogrammerne samt den gode bestilling er med til at sikre, klare

rammer for dialogen om leverancerne. Endvidere er løbende dialog og forventningsafstemning mellem ministerierne og AU nødvendig, før bestillingen sendes til AU. Derudover er der behov for dialog og forventningsafstemning set i forhold til bestillingens rådgivningsbehov og deadlines under udarbejdelsen af leverancen. Enhver tvist, som måtte opstå i forbindelse med denne aftale, herunder enhver tvist vedrørende aftalens fortolkning, gyldighed, opsigelse eller ophævelse, er underlagt dansk ret.

Twister om aftalen, fx om misligholdelse, søges løst ved forhandling mellem aftalens parter i det rette samarbejdsforum, jf. afsnit 4. Samarbejdsorganisation. Der er krav om skriftlighed for at sikre transparens om processen.

Ved uenighed kan chefgrupperne forelægge sager for ledelsesgruppen. Ved fortsat uenighed kan ledelsesgruppen forelægge sagen for AU's rektor og MLM, FVM, MGTP og KEFMs departementschefer med henblik på forhandling/mægling. Uddannelses- og Forskningsministeriet kan evt. inddrages.

7.9 Mandat ved deltagelse i internationale råd, udvalg, arbejdsgrupper mv.

Inden for ministeriernes ressortområder foregår der en høj grad af internationalt samarbejde med forskellige former for deltagelse og repræsentation i møder af forskellig karakter.

Universiteternes og ministeriernes deltagelse bidrager til, at universiteterne og ministerierne bliver opmærksomme på nye internationale tendenser og udviklinger samt kan indgå i disse. Deltagelsen fremmer et internationalt udsyn i politikudviklingen samt international orientering af forskning og myndighedsrådgivning og sikrer hjemtag og deling af viden. Derudover deltager universiteterne i internationale samarbejder, fordi de bidrager med faglig viden hertil.

7.9.1 Krav om mandatindhentelse

Universitetet kan som faglig aktør deltage i det internationale samarbejde uden krav om mandatindhentelse hos ministerierne. Det er i den forbindelse væsentligt, at universitetet sørger for, at der er klarhed for alle parter om, at universitetet kun deltager som selvstændig, faglig aktør og ikke på vegne af MLM, FVM, MGTP eller KEFM.

I de tilfælde, hvor universitetet eksplicit og efter indstilling fra et eller flere ministerier deltager i internationalt samarbejde som udpeget repræsentant for et eller flere ministerier, vil der være behov for, at et relevant ministerium udsteder et mandat. Dog kun i nedenstående tilfælde:

- Hvis der træffes beslutninger, der har statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.
- Hvis der træffes beslutninger, der forpligter Danmark, MLM, FVM, MGTP eller KEFM til at ændre gældende lov eller indføre ny lovgivning.
- Hvis der træffes beslutninger, som påfører Danmark, MLM, FVM, MGTP eller KEFM nye eller udvidede forpligtelser (bindende såvel som vejledende forpligtelser).
- Hvis der er behov for at udtrykke Danmarks holdning ud over rent faglige og tekniske bidrag, f.eks. kommentering og kvalitetssikring af data og rapporter.

I konkrete tilfælde, hvor ovenstående kriterier ikke er gældende, kan parterne i enighed aftale at lade repræsentationen basere på et mandat.

Hvis repræsentationen foregår sammen med en medarbejder fra MLM, FVM, MGTP eller KEFMs styrelser eller departementer og baseres på et mandat, vil det være medarbejderen fra MLM, FVM, MGTP eller KEFM, der optræder som delegationsleder og fremskaffer mandatet.

Universitetet/forskningsrepræsentanten kan til enhver given tid afslå deltagelse i et internationalt samarbejde og dermed mandatet, eksempelvis hvis der ikke opnås enighed om indholdet i mandatet.

Udmøntningen af disse retningslinjer hviler på god løbende dialog mellem MLM, FVM, MGTP, KEFM og universitet og gensidig orientering, når der opstår nye behov.

7.9.2 Proces for mandatafgivelse

Mandatet udarbejdes i den enhed i MLM, FVM, MGTP eller KEFM, som anmoder universitetet om at deltage i en international aktivitet på MLM, FVM, MGTP eller KEFMs vegne. Drøftelserne herom foregår løbende med universitetet og forskerne, efterhånden som behovet for mandat opstår, og enheden i MLM, FVM, MGTP eller KEFM er ansvarlig for at orientere den respektive chefgruppe for ydelsesaftalen i forbindelse med udstedelse af mandater.

Hvis universitetet, som udpeget repræsentant, deltager i møder uden mandat, hvor det senere viser sig, at der træffes beslutninger omfattet af opregningen ovenfor, vil universitetet orientere den relevante enhed i ministerierne herom uden unødvendig forsinkelse.

Ministerierne skal udstede mandat senest syv dage inden mandatet skal anvendes. I tilfælde, hvor dagsorden og indhold for mødet eller opgaven ikke foreligger i rimelig tid, udarbejdes et rammemandat på baggrund af de foreliggende oplysninger i hvilket det præciseres, hvordan dagsorden og indhold for aktiviteten efterfølgende koordineres mellem relevant ministerium og forskningsrepræsentanten, når de nødvendige mødepapirer/oplysninger foreligger. Mandatet opnås, ved at MLM, FVM, MGTP og/eller KEFM sender godkendt mandat og evt. bemærkninger om ministeriets stilling i sagen samt mandatets udstrækning og afgrænsning til universitetet.

Hvis det rekvirerende ministerium vurderer, at der er behov for, at ministeriet får tilsendt referat fra mødet, aftales dette i forbindelse med mandatafgivelsen, og forskningsrepræsentanten sikrer, at det sker. Der vil i givet fald være tale om det officielle mødereferat. Hvis forskningsrepræsentanten vurderer, at der er behov for, eller det rekvirerende ministerium ønsker, at der sker en uddybning af enkelte punkter i referatet, supplerer forskningsrepræsentanten referatet med et uddybende notat og fremsender det til relevant ministerium sammen med referatet fra mødet.

7.10 Arbejdsklausul

AU skal sikre, at ansatte hos leverandører og eventuelle underleverandører med arbejdssted i Danmark, som medvirker til at opfylde kontrakten, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejds-vilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst, indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

8. Underskrift

For Miljø- og Ligestillingsministeriet

Dato Departementschef

For Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Dato Departementschef

For Ministeriet for Grøn Trepert

Dato Departementschef

For Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Dato Departementschef

For Aarhus Universitet

Dato Bestyrelsesformand

9. Bilag 1: Den gode bestilling og samarbejde om leverancerne

Dette skema har til formål at tydeliggøre den gode proces, når AU skal udføre en opgave under den forskningsbaserede myndighedsbetjening.

De fleste opgaver sættes i gang, når arbejdsprogrammerne for de enkelte ydelsesaftaler er på plads. Bestillingen af opgaven under forskningsbaseret myndighedsbetjening sendes via et digitalt bestillingssystem fra ministerierne.

Hvis der er tale om en tilbagevendende bestilling (f.eks. overvågningsopgaver, som kører år efter år), bestilles opgaven én gang via bestillingssystemet.

Bestillinger, hvor der foreligger krav om tavshedspligt, sendes ikke via bestillingssystemet, men i stedet via en mail til universitetet. Se kontaktboksen nedenfor.

For opgaver, som ligger ud over rammeaftalens forpligtigelser, skal der udarbejdes en særskilt kontrakt for opgaven. Der tages altid udgangspunkt i de mellem universitetet og ministerierne aftalte standardkontrakt-skabeloner.

Universitetet er ansvarlig for den faglige kvalitetssikring af den forskningsbaserede myndighedsbetjening, som udføres under principper for armslængde og transparens, se evt. rammeaftalens afsnit 5. Kvalitetssikring og rammer for inddragelse af faglige bidrag fra eksterne parter.

Ansatte i ministerierne kan læse mere om, hvad der skal bestilles i bestillingssystemet på ministeriernes intranetside for forskningsbaseret myndighedsbetjening.

9.1 God proces ved bestilling

1. **Dialog før bestilling.** Kontakt altid universitetets kontaktperson, der er anført i det relevante arbejdsprogram ud for den konkrete opgave, for at sikre forventningsafstemning forud for bestilling af opgaven. Vend gerne udkastet med kollegaer. Få det herefter godkendt af en relevant chef, inden bestillingen sendes via bestillingssystemet.
2. **Send bestillingen.** Bestillinger sendes via ministeriernes bestillingssystemer. Hvis bestillingen undtagelsesvis er fortrolig, jf. afsnit 7.2, sendes den direkte til universitetet via e-mail. Se tabel nedenfor. Det er universitetet, der træffer afgørelse om, hvorvidt en bestilling/leverance er fortrolig. MLM, FVM, MGTP og KEFM kan anmode universitetet herom.
3. **Hastebestillinger følges altid op** ved at ringe direkte til universitetet for at sikre, at bestillingen hurtigt sendes videre til rette forsker. Se tabel nedenfor.

Ydelsesaftale	Send fortrolige bestillinger til:	Ved hastebestillinger ring til:
Planteproduktion	dca@au.dk	Lene Hegelund: 93 50 89 31
Husdyrproduktion		Johanna Höglund: 22 82 53 56
Fødevarekvalitet og forbrugeradfærd		Stine Cecilie Maastrup Sarraf: 20 67 18 35
Natur og Vand	dce@au.dk	Anja Skjoldborg Hansen: 22 12 82 88 Signe Jung-Madsen: 87 15 87 93 Camilla Uldal: 20 76 34 01
Luft, Emissioner og Luftkvalitet (LER)		Vibeke Vestergaard Nielsen: 30 18 31 20
Arktis		Kirsten Bang: 87 15 13 03

4. **Brug tid på forventningsafstemning.** Skriftlig kommunikation er ikke nødvendigvis nok, og det er givet godt ud at tage et opstartsmøde, f.eks. via videolink. Der udarbejdes referat fra opstartsmødet. Endvidere er der behov for løbende dialog og forventningsafstemning f.eks. i forhold til rådgivningsbehovet knyttet til bestillingen og evt. løbende deadlines under udarbejdelsen af leverancen.
5. **Aftalt offentliggørelsestidspunkt.** Parterne kan på baggrund af et konkret, begrundet behov skriftligt aftale at udsætte offentliggørelsen af en rådgivningsleverance i op til syv arbejdsdage efter leverancens aflevering til ministeriet. Aftalen indgås som udgangspunkt i forbindelse med bestilling af opgaven, men kan også indgås eller ændres senere i takt med rådgivningsleverancens udarbejdelse, så der f.eks. kan tages højde for evt. forsinkelser. Endvidere skal begge parter være opmærksomme på, at MLM, FVM MGTP og/eller KEFM skal orienteres om nye forskningsresultater af væsentlig betydning for MLM, FVM, MGTP og KEFMs opgavevaretagelse senest syv arbejdsdage før offentliggørelsen.
6. **Brug tid på feedback.** Både universitetet og ministerierne har gavn af et godt samarbejde med brugbare leverancer. Derfor er det vigtigt at tale sammen undervejs og til slut, så begge parter løbende lærer af samarbejdet. Det er en god ide med skriftlig feedback, der berører samarbejdet forud for og under opgaveløsning samt ministeriernes tilfredshed med produktet og det faglige beredskab efter hver opgave. Behovet for feedback kan være større ved større opgaver end ved mindre.

I forbindelse med fødevarebårne sygdomsudbrud følges Fødevarestyrelsens beredskabsplan herfor.

9.2 Yderligere opmærksomhedspunkter og retningslinjer

Transparens i samarbejdet

MLM, FVM, MGTP og KEFMs samarbejde med AU skal være transparent. Vær derfor opmærksom på, at alle kommentarer med betydning for opgaven fra ansatte i ministerierne undervejs i et projekt, fremkommet ved kommentering af udkast, ved møder, pr. telefon eller pr. e-mail, offentliggøres sammen med AU's håndtering af kommentarerne samtidig med produktet.

Høringer

Såfremt det er væsentligt for ministerierne at inddrage AU's faglighed i forbindelse med forberedelse af lovforslag, bør det ske i processen inden den offentlige høring. AU har ikke qua aftalen med ministerierne en forpligtelse til at bidrage til den offentlige høringsfase. I de tilfælde, hvor AU har leveret forskningsbaseret myndighedsrådgivning til et lovforslag mv., og hvor AU efterfølgende er høringspart og leverer et officielt høringssvar, forventes det, at det faglige indhold i høringssvaret er konsistent med den forskningsbaserede myndighedsrådgivning, som er leveret til MLM, FVM, MGTP og KEFM.

Referater

Rammeaftalens afsnit 7.6 Skriftlighed i universitetets rådgivning beskriver retningslinjer for skriftlighed i universitetets rådgivning, herunder i tilfælde af telefonisk rådgivning.

Forfatterskab

Der kan som udgangspunkt ikke optræde fælles forfatterskab af embedsværk og AU-forskere på kapitler til udredninger, rapporter og lignende. Såfremt der er forfattere fra både embedsværk og AU-forskere i det færdige produkt, skal der klart gøres rede for opgavens bestilling, inkl. tidsramme og proces. Dette kan f.eks. ske i forord eller appendix. De kapitler, forskere og/eller embedsværk har skrevet eller bidraget til at skrive, herunder også det faglige sammendrag, skal bære forfatterens eller forfatternes navne og institutionelle tilhørsforhold, både i kolofon og i selve kapitlet.

10. Bilag 2: Skabelon for mandat ved deltagelse i internationale råd, udvalg, arbejdsgrupper mv.

I tilfælde hvor et ministerie vurderer, at der er behov for at udstede mandat forud for deltagelsen i et internationalt samarbejde (jf. afsnit 7.9.1 Krav om mandatindhentelse i rammeaftalen), udfyldes nedenstående skabelon og underskrives af relevant ministerium, inden mødeaktiviteten finder sted. Hvis der for den aktuelle chefgruppe er etableret en praksis for mandatindhentelse, der giver et tilsvarende niveau af information, som den vedhæftede skabelon, kan denne anvendes i stedet.

Udfyldes af MLM, FVM, MGTP eller KEFM

- 1) Deltagerinformation
 - a) **Deltager:** [Universitet]
 - b) **Deltagelse på vegne af:** [Styrelse eller departementskontor]:
 - c) **Deltagelse i:** [Navn på internationalt forum]
- 2) Tidsperspektiv
 - a) **Dato for aktivitet/møde:** [indsæt dato].
- 3) Dagsorden/synspunkter til mødet
 - a) **Formål med deltagelsen** [Beskrivelse af formålet og forventningerne til udbyttet af deltagelsen]
 - b) **Dagsorden** [Angiv dagsorden til mødet eller vedhæft dagsorden. Hvis der er tale om et længerevarende mandat, beskrives først dagsorden, og hvad møderne fremadrettet hovedsageligt vil omhandle]
 - c) **Vigtigste punkter på dagsorden** [Fremhæv de 3-5 vigtige punkter på dagsordenen/mødematerialet i punktform samt begrundelsen for, hvorfor det er de mest nødvendige].
 - d) **Synspunkter** [Beskriv synspunkterne, som universitetet forventer at fremføre til hvert dagsordenspunkt. Hvis det er et længerevarende mandat, beskrives de vigtigste emner/problemstillinger, som mandatet omhandler, og hvilke synspunkter universitetet forventer at fremføre på møderne]
- 4) Rapportering
 - a) **Dato for rapportering:** [Angiv dato for, hvornår det officielle mødereferat forventes at foreligge. Universitetet vil sende rapportering fra mødet/møderne til MLM, FVM, MGTP eller KEFM umiddelbart derefter. Hvis der er yderligere behov, aftales det i forbindelse med mandatafgivelsen.]
- 5) Særlige bemærkninger [Indsæt hvis der er særlige bemærkninger knyttet til mandatet]
- 6) MLM, FVM, MGTP eller KEFM underskrift

11. Bilag 3: Videndeling om forskningsemner

Nedenstående vejledning angiver, hvordan chefgrupperne kan drøfte forskningsemner med relevans for ydelsesaftalerne.

Formålet med at drøfte forskningsemner i chefgrupperne er videndeling fra universitet til ministerierne. Det er således en mulighed for oplysning om langsigtede trends og udfordringer, og drøftelserne herom kan være med til at kvalificere de strategiske sigtelinjer for aftalen.

Idet der er stor forskel på aftalernes størrelse og indhold, er chefgruppen ikke pålagt at videndele om forskningsemner, men kan uddelegere dette til relevante faglige arbejdsgrupper under aftalerne.

Hvis ministerierne ønsker at få større indsigt i forskningsemnerne/projekterne med relevans for ydelsesaftalerne, kan nedenstående vejledning anvendes som rettesnor til at organisere arbejdet/dialogen herom.

11.1 Vejledning til brug for videndeling om forskningsemner

Vejledningen er et forsøg på at balancere, at MLM, FVM, MGTP og KEFM får tilstrækkelig med viden om forskningsemnerne med relevans for ydelsesaftalen, uden det resulterer i informationsoverload.

Vejledningen har til formål at skabe klarhed om, hvordan arbejdet om videndeling om forskningsemnerne kan organiseres. Hvis der på nuværende tidspunkt er etableret en praksis for videndeling om forskningsemnerne (f.eks. som praksis på AU), kan denne videreføres.

Bagudrettede vs. fremadrettede forskningsemner

Som udgangspunkt videndeler chefgrupperne om bagudrettede forskningsemner/projekter. Det vil sige projekter, som er påbegyndt. Chefgruppen kan aftale at videndele om de større linjer i den fremadrettede forskningsindsats. Universitetet er dog ikke forpligtet til at orientere om indsendte eller kommende projektansøgninger.

Finansiering

Som udgangspunkt drøfter chefgruppen (eller arbejdsgruppen) forskningsemner, som ministerierne medfinansierer via ydelsesaftalen. Chefgruppen kan aftale at drøfte forskningsemner, som finansieres via andre kilder end ministeriernes bevillinger.

Informationsniveau

Det forventes, at forskningsemnerne bliver kategoriseret i overordnede kategorier under hvert indsatsområde. For hver kategori ønskes der en kort beskrivelse af, hvad forskningsprojekterne i denne kategori omhandler. Det er således ikke ønsket, at der udarbejdes lister over hvert enkelt forskningsprojekt. Omvendt ønskes der et mere detaljeret informationsniveau end ydelsesaftalens beskrivelse af indsatsområderne angiver.

Proces

Der er mulighed for at drøfte forskningsemner på både chefgruppemødet i foråret og i efteråret. Det foreslås, at drøftelserne i chefgruppen har følgende karakter:

1. Chefgruppemødet i efteråret anvendes til, at ministerierne får overblik over forskningsemner på området.
2. Chefgruppemødet i foråret anvendes til, at ministerierne får mere indgående kendskab til udvalgte forskningsemner på området.

11.1.1 Chefgruppemøder i efteråret

Til chefgruppemødet i efteråret orienteres MLM -, FVM-, MGTP- og KEFM-deltagerne i chefgruppen om bagudrettede forskningsemner, som er relevante for ydelsesaftalen. Hvis chefgruppen har aftalt at drøfte fremadrettede forskningsemner, kan dette også gøres til mødet i efteråret. Muligheder for samarbejdsprojekter mellem universitetet og styrelsen samt evt. virksomheder kan indgå, herunder muligheder for fælles ansøgninger til relevante fonde.

Formålet hermed er, at ministerierne får overblik over hvilke forskningsemner, som er igangsat (evt. vil blive igangsat) på området. Dette er til inspiration for udarbejdelsen af arbejdsprogrammet for det kommende år.

Hvis chefgruppen har aftalt at drøfte igangværende og fremadrettede forskningsemner, kan disse med fordel indskrives i det kommende arbejdsprogram under hvert indsatsområde.

For at orientere MLM, FVM, MGTP og KEFM om forskningsemnerne foreslås det, at universiteterne udarbejder en kort oversigt, hvor forskningsemnerne er sorteret ud fra hvert indsatsområde i ydelsesaftalen. Forskningsemnerne skal være grupperet i overordnede kategorier med dertil knyttede korte beskrivelser af forskningsemnerne.

Universitetet præsenterer oversigten til chefgruppemødet, og MLM, FVM, MGTP og KEFM har mulighed for at stille opklarende spørgsmål. Hvis der er emner, som har stor interesse for MLM, FVM, MGTP og KEFM, kan det aftales, at universitetet uddyber dette forskningsemne/projekt til chefgruppemødet i foråret.

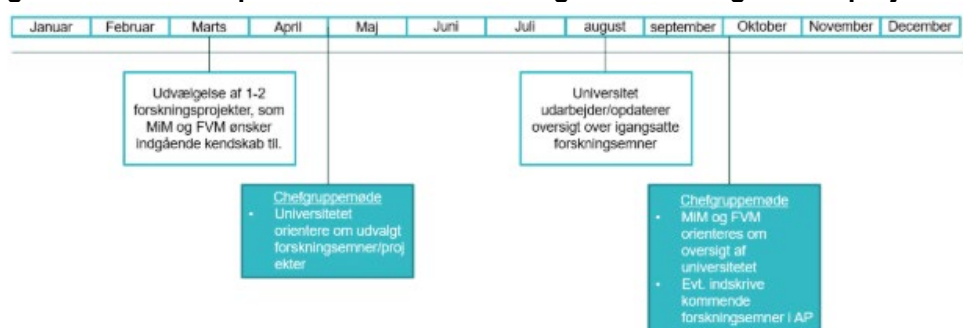
Chefgruppen kan aftale en anden model, hvis dette anses for mere relevant, herunder f.eks. videndeling i faglige arbejdsgrupper, der ved behov kan løfte emner op til diskussion i selve chefgruppen.

11.1.2 Chefgruppemøder i foråret

Til chefgruppemødet i foråret, har chefgrupperne mulighed for at drøfte udvalgte forskningsemner/projekter.

Det foreslås at udvælge 1-2 forskningsemner/projekter, som universiteterne præsenterer mere dybdegående for MLM -, FVM-, MGTP- og KEFM-kredsen af chefgruppen. Til disse møder vil det også være muligt at invitere relevante forskere, som kan orientere ministerierne om forskningsresultaterne.

Figur 1: Skitse over processen for videndeling om forskningsemner/projekter

12. Bilag 4: Afsnit vedr. ophavsrettigheder fra rammeaftalerne 2016-2019

Afsnit 12 fra rammeaftale mellem Aarhus Universitet (AU) og Miljø- og Fødevareministeriet om udførelse af forskningsbaseret myndighedsunderstøttelse ved DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi 2016-2019.

12.1 Overvågningsdata, tilknyttede IT-systemer og dataansvar

AU/DCE har i forbindelse med varetagelsen af fagdatacentrenes dataopgaver for det nationale overvågningsprogram og andre forskningsbaserede rådgivningsopgaver udviklet/opbygget et antal databasesystemer samt databaseprogrammer for Miljø- og Fødevareministeriet. AU/DCE påtager sig, inden for rammerne af denne rammeaftale under Miljø- og Fødevareministeriets ansvar, opgaven med at vedligeholde en national, kvalitetssikret, opdateret datasamling inden for fagdatacentrenes fagområder. Der er udarbejdet en oversigt over de pågældende data, databaser og datamodeller med tilknyttede systemer. Oversigten vedligeholdes af AU/DCE.

Adgang til og rådighed over opdaterede, kvalitetssikrede autoritative data er en afgørende forudsætning for AU/DCE's løsning af en lang række forskningsbaserede myndighedsunderstøttende opgaver under rammeaftalen.

Nedenfor er beskrevet Miljø- og Fødevareministeriets og AU/DCEs forpligtelser og opgaver i relation til dataansvar, herunder AU/DCEs adgang til data, som skal bruges i løsning af opgaver under denne rammeaftale.

Ansvar og opgaver i relation til overvågningsdata og tilknyttede it-systemer.

I relation til parternes overordnede ansvar i forhold til samarbejdet om overvågningsdata og tilhørende it-systemer er parterne enige om, at:

1. Miljø- og Fødevareministeriet har det overordnede ansvar og beslutningskompetence for varetagelse af myndighedsopgaverne, herunder ift. ministeriets behov for rapportering af data til Folketing, EU og internationale fora. Justeringer i AU/DCE's opgavevaretagelse i forbindelse med disse myndighedsopgaver sker efter gensidig aftale med Miljø- og Fødevareministeriet og AU/DCE.
2. Dataansvaret påhviler de enkelte organisationer i Miljø- og Fødevareministeriet i henhold til deres ressort og omfatter ansvaret for tilstedeværelse og adgang til data, der opfylder lovgivningens og forvaltningens behov, herunder behov for metadata, specifikation, kvalitet, interoperabilitet og sikkerhed. Miljø- og fødevareministeriets dataansvar omfatter ikke eventuelle supplerende data, som AU/DCE indsamler til forskningsmæssige formål i forbindelse med denne rammeaftale.
3. AU/DCE yder rådgivning og udvikler fælles databaser inden for overvågningen af overfladevand, luft, natur og landovervågning. AU/DCE yder Miljø – og Fødevareministeriets institutioner rådgivning i

forhold til data, kvalitetssikring, dataprodukter, applikationer og datamodeller inden for overvågningsprogrammet. Det bemærkes, at samarbejdet vedr. overfladevand forventes ændret og at parterne har aftalt en proces herfor³.

4. Fagdatacenteraktiviteterne er centrale elementer i samarbejdet om overvågningen med opgaver vedrørende kvalitetssikring af data, beregninger, rapportering og lignende. Fagdatacentrene rådgiver Miljø og Fødevarerministeriet omkring definitioner og specifikationer for indsamling af data og kvalitetssikring, som vil være afspejlet i henholdsvis tekniske og datatekniske anvisninger for det nationale overvågningsprogram.
5. AU/DCE har ansvaret for, at data/datasystemer, der efter aftale med Miljø- og Fødevarerministeriet, driftes hos AU/DCE, opbevares sikkert, lovligt, og integritetsbeskyttet og har desuden ansvar for at de nødvendige faciliteter til konsistent indberetning og kvalitetssikring i overensstemmelse med de fastlagte specifikationer er til stede og til rådighed.

12.2 Ejerforhold og brugsret til overvågningsdata og tilknyttede it-systemer

I UFM vejledende retningslinjer om "Immaterielle rettigheder i forbindelse med forskningsbaseret myndighedsbetjening" er hovedreglen, at universiteterne i forbindelse med reformen af forsknings- og universitetsområdet i 2007 overtager de immaterielle rettigheder fra de tidligere sektorforskningsinstitutioner, og at alle immaterielle rettigheder, der opstår på universitetet i medfør af en aftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening, forbliver universitetets ejendom. Undtaget fra hovedreglen er data, registre, databaser og systemer, som vedligeholdes af universitetet for myndigheden. For disse aktiver forbliver rettighederne i fagministeriet.

I kontrakten for 2007 aftalte Miljøministeriet og AU fælles ejerskab til data, databaser og tilknyttede systemer, som AU/DCE indsamler eller har udarbejdet for Miljøministeriet. Baggrunden for aftalen er, at de pågældende data, databaser og tilknyttede systemer er af grundlæggende betydning for AU/DCE's miljø- og naturforskning og løsning af overvågnings- og rådgivningsopgaver for Miljøministeriet og andre myndigheder. Datasystemer, som er fællesoffentlige er undtaget herfra.

Parterne er endvidere enige om, at:

1. Data, databaser og tilknyttede systemer, som AU/DCE har indsamlet eller udarbejdet for Miljøministeriet, er parternes ejendom i fællesskab. Det fælles ejerskab indebærer ubegrænset brugsret for begge partner, dog således at den ene parts brug ikke må indskrænke brugsmulighederne for den anden part. Ligeledes skal data være offentligt tilgængelige.
2. I tilfælde af ophør af samarbejdet på dataområdet – fx i forbindelse med konkurrenceudsættelse eller anden tilpasning af samarbejdet – skal UFM's retningslinjer om "Immaterielle rettigheder i forbindelse med forskningsbaseret myndighedsbetjening" overholdes. Ejendomsretten til under pkt. 1 nævnte data, databaser og tilknyttede systemer overgår således til Miljøministeriet, og AU/DCE bevarer sin tidsubegrænsede brugsret til data opsamlet til det tidspunkt, hvor samarbejdet ophører. AU/DCE vil have adgang og brugsret til overvågningsdata indsamlet efter ophør af samarbejde om data igennem de almindelige adgangsbetingelser til fælles offentlige databaser, hvor en sådan forefindes. Der vil blive udarbejdet særskilt aftale herom. For data, databaser og datamodeller, som endnu ikke er omfattet af fællesoffentlige databaseløsninger og som er nødvendige for AU/DCE's forskningsbaserede understøttelse af Miljøministeriet, sikrer MIM (hvor MIM har myndighedsansvar) ligeledes særskilte aftaler med tredjepart om AU/DCE's adgang og brugsret til disse data. Evt. fortrolige data er undtaget herfra.
3. Ved ophør af samarbejdet – f.eks. i forbindelse med konkurrenceudsættelse eller anden tilpasning af samarbejdet – etablerer AU/DCE ikke tekniske vanskeligheder ift. datahåndtering, men stiller – uden

³ Aftalen fremgår af tillægsaftale til rammeaftalen 2014-2017

beregning for disse – kopi af data, databaser og datamodeller til rådighed, der er veldokumenteret og implementeret med standardiserede løsninger. Eventuel anden medvirken fra AU/DCE til konkurrenceudsættelse skal aftales nærmere.

4. Ved ophør af væsentligt samarbejde på et dataområde aftales som udgangspunkt medmindre særlige forhold gør sig gældende, at Miljøministeriet i samarbejde med AU/DCE gennemfører en konsekvensanalyse af hvilken betydning ophøret af samarbejde har for AU/DCE's muligheder for at løse den forskningsbaserede rådgivning for Miljøministeriet. Analysen kan f.eks. belyse hvordan samarbejde omkring den forskningsbaseret myndighedsrådgivning under rammeaftalen fremover håndteres, når MIM og AU/DCE's samarbejde på et dataområde er ophørt.

12.3 Kvalitetssikring, opbevaring og adgang til overvågningsdata

Miljø- og fødevareministeriet har, jf. pkt. 12.1, dataansvaret for overvågningsdata indsamlet i det nationale overvågningsprogram, og som indgår i AU/DCEs forskningsbaserede rådgivning under denne rammeaftale.

Med henblik på at udmønte dette dataansvar er partnerne enig om, at:

1. Overvågningsdata indsamles til, og lagres i, fællesoffentlige databaser, hvor sådanne forefindes, eller i fælles databaser.
2. Data indsamlet i det nationale overvågningsprogram kvalitetssikres efter de til enhver tid gældende krav og forpligtelser, f.eks. kvalitetssikring af data som defineret i overvågningsprogrammet. Det betyder, at data i overvågningsprogrammet indsamles efter kravspecifikationerne i de tekniske anvisninger, og data indlægges i databaser og kvalitetssikres i henhold til kravspecifikationerne i de gældende datatekniske anvisninger. Endvidere foretager AU/DCE en faglig kvalitetssikring af data efter indtastningen i databaserne efter aftale med Miljø- og Fødevareministeriet.
3. AU/DCE laver kvalitetssikring og kvalitetsmærker overvågningsdata via de brugerflader/funktionaliteter (IT-systemer/applikationer), der er/udvikles i tilknytning til databaser, herunder de fællesoffentlige databaser og i henhold til at kunne imødekomme den faglige kvalitetssikring som defineret i de datatekniske anvisninger.
4. AU/DCE yder faglig vejledning til Miljø- og Fødevareministeriet omkring kvalitet og kvalitetssikring af data indsamlet i det nationale overvågningsprogram, herunder metoder og opstilling af de automatiske kontroller til kvalitetssikring, samt efter behov og aftale med Miljø- og Fødevareministeriet faglig vejledning ift. krav til it-systemer/applikationer til faglig kvalitetssikring i henhold til de datatekniske anvisninger, af nationale overvågningsdata.
5. Data skal være kvalitetssikrede og – mærkede, som defineret i tekniske og datatekniske anvisninger i overvågningsprogrammet og gøres tilgængelige for alle aktører via den fællesoffentlige infrastruktur, hvor en sådan forefindes, eller gøres direkte og let tilgængelige for Miljø- og Fødevareministeriets og AU/DCE's medarbejdere og offentligheden, så snart data er elektronisk kontrolleret og kvalitetsmærkede som defineret i de tekniske og datatekniske anvisninger i overvågningsprogrammet.
6. Miljø- og Fødevareministeriet udfører kvalitetssikring i relation til indlæggelse af data i fælles/fællesoffentlige databaser i henhold til datatekniske anvisninger (indlæsning- og elektronisk kontrol og lignende).

12.4 Øvrige data der er nødvendige for løsning af AU/DCE's opgaver under Rammeaftalen

For løsning af en række opgaver under Rammeaftalen er der i visse situationer behov for tilstedeværelse af/adgang til andre data end fra natur- og miljøovervågningen, herunder tredjepartsdata (f.eks. klimadata fra DMI). Det er som udgangspunkt AU/DCEs ansvar at sikre tilstedeværelsen af disse data i forbindelse med den forskningsbaserede rådgivning under denne rammeaftale for Miljø- og Fødevareministeriet.

I tilfælde af at der skal tilkøbes tredjepartsdata inden for budgetrammen af denne rammeaftale skal det aftales med Miljø- og Fødevareministeriet. Adgang og brugsret til tredjepartsdata vil være aftalt specifikt i forbindelse med indkøb af disse data.

Miljø- og Fødevareministeriet vil være behjælpelig med at etablere aftaler om adgang til ministeriets egne data (f.eks. spildevands- og slamdata til emissionsopgørelserne).

AU/DCE udarbejder og vedligeholder en oversigt over, hvilke tredjepartsdata det drejer sig om, og på hvilken form data hensigtsmæssigt erhverves/gives adgang til, og hvor ofte der er behov for at disse data opdateres. Oversigten indeholder også en oversigt over, hvad tredjepartsdata skal anvendes til.

12.4.1 Afsnit 6.3 fra Aftale mellem Aarhus Universitet og Miljø- og Fødevareministeriet om udførelse af forskningsbaseret myndighedsbetjening m.v. ved Aarhus Universitet, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, 2016-2019.

MFVM opretholder ejerskabet til datasamlinger m.v. af relevans for forskningsbaseret myndighedsrådgivning, som er finansieret helt eller delvis af MFVM før eller efter overdragelsestidspunktet. Der henvises til Videnskabsministeriets og øvrige ministeriers fælles vejledende retningslinjer om immaterielle rettigheder, jf. notat af 29.01.2008.

AU/DCA forpligter sig til at vedligeholde og ajourføre disse datasamlinger med henblik på opretholdelsen af en dataserie.

Ved indgåelse af aftalen drejer det sig om data, der er indsamlet til understøttelse af MFVM's arealadministration. Parterne udarbejder i fællesskab en liste over data og datasystemer, omfattet af ejerskabsforholdet beskrevet ovenfor.

Videregivelse og tilgængelighed af data og modulerende datasystemer skal i øvrigt ske i henhold til gældende regler.

AU/DCA har ret til at anvende alle data omfattet af nærværende aftale også efter en evt. overdragelse af data til MFVM.

Aarhus Universitet

Rammeaftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening 2025-2028

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

www.mim.dk

Ministeriet for Grøn Trepert

Vester Voldgade 123
1552 København K

www.mgtp.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Holbergsgade 6
1057 København K

www.fvm.dk

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

www.kefm.dk